

مستحکم می شد و ما این قسم پیار امشابہ کر دادیم اصطلاحی مرگب است از پا یعنی خودش خط
کو خیلی مستحکم پود در انہدام آن لشند آہنی کار نہی کرد بعنی حقیقیش دامی نسبت و معنی لغطی این پیار
و معنی دوم جواز است دیس و لیکن براۓ آن طالب کر نسبت دار و پا یعنی خط و کنایہ از آنہ مازگی
شناستعمال باشم که معاصرین عجم بر زبان ندارند کہ بوسیله آن خط نگین را عجیق کنند و زاکت
(اردو) (۱) رد ا۔ بقول آصفیہ اردو اسی سروپا یعنی حروف را درست سازند و نیز
ذکر پرت۔ ایک چنانی کے بعد دوسری چنانی عمق حروف را صاف و پاک می کنند فارسی
(۲) چھپا بقول آصفیہ اسی مذکور دیکھو براں گزت پا ی خطہ همان عمق حروف نگین را کنایتہ نام
پاخطہ اصطلاح۔ بقول پیار بخانی هجھ کروہ بزیادت ہاسی نسبت (پاخطہ) الہ را گفتند
و طایی ہر مسئلہ مشدودہ نام کی از افزار حکما کان کے از آہن درست کر دیشو دومنی حکماک
(میرزا طاہر و حید در صفت حکماک ۷) سرگان تیزی باشد و آنرا حکماک ہم گویند
چو خاتم پود عشق در کاما پر سرماد پاخطہ یار (اردو) وہ آنسی نہری جس سے حکماک
ما پوز نقش نگین دافش آموختم پو بپا یعنی خلطش مبرون کے حروف کندہ ہو جانے کے بعد
چشم خود ختم پو صاحب بحر سہر باش خان ان کے نوک پلک کو درست کرتے ہیں اور
اڑڑ دو چراغ چدایت صراحت تشدید طایی عمق حروف کی صفائی کرتے ہیں۔
خطی نکر دو حق ہمین است کہ بند استعمال طاک پا خواست اصطلاح۔ بقول اندیکو وال
وحید کہ در ان طایی مشدود است نباید کہ غرہنگ فرنگ مرادوت پا خوست ہمی پا کما
تشدید را لازم گردا یعنی اینجا و رہ شدہ صاحب براں بر (پا یعنی خوست) کہ

می آید صراحت کرده که معنی پیغیر می است که در کند پر مولف عرض کنند که از سند بالا (پا خوان) زیر پا کو فته شده باشد اعم از تکیه زمین باشد کردن (معنی بول و بر از کردن) است و از اینجا پا پیغیر دیگر داین مراد ف آن باشد و آن ثابت می شود که در کتاب این از کتاب مختلف این که الف پنجم حذف شد . صاحب بحیر تحریری و تصریف شده که (پا خانی) را (پا پنجم) مقدم خواستن نهاد (فائدہ) صراحت خواستن (خواست) بزرگی و ادبی نوشته و از (پا خانی) هز پنجم کرده که (خواست) سامان دراد کش ثابت است که (پا خانه) معنی بیت الکلام شد و راگو یعنی مولف عرض کنند که خواستن و صاحب اند بحواله فرنگی فرنگ بر (پا خانه) پنجمین نیازده و مقدم خواستن تبدیل متروک است همین معنی نوشته بس فوتی نیز دی از همین (پا خانه) صراحت معنی مصدری بیانی کشیم درینجا همین بزرگی و ای مصدری و حذف های معنی مصدری قدر کافی است که این مختلف (پا خوانی) ریدن پیدا کرده و (پا خانی کردن) را بقی است بجذب های ہو ز آخوند (اردو) و درین آورده قیاس می خواهد که از (پا خانه) پیغیر جو پامال ہوی ہو . موقوف است .

پا خوانی اصطلاح بہار ذکر این کرده از هم آمد و (پا خانی) حاصل بال المصدرش و معنی ساکت و صاحب اند تعلیش برداشت (پا خوانی کردن) مصدر مرکب بہمان معنی وہ در و پر ای این از کلام ملاغوتی نیز دی سند ریدن از نینجا است که صاحب فرنگی آصفیہ آورده اند (این) سیلی کفر خیالم چون از از که محقق لغات اردوست (پا خانه) را لغت از پاکشند پا از فرد غیر جفته برخورشید پا خوانی فارسی نوشته (اردو) گنا

پاخوردن [مصدر اصطلاحی - بقول خان کس در قمار عشق چون پا نخورد است و آن را در چراغ نهادیت (۱) یعنی فریب خوردن مولف عرض کند (۲) معنی حقیقی این که ندی سلطقاً خواهد داشت و خواه غیر آن (سلیمان) خوردن است و معنی آول مجاز باشد (اردو) برای شوق نشان تاز نزک خاری است و (۳) فریب کهانا (۴) محو کر کهانا - ز موج لاله و گل پانی خورد پا یکم (ملادشی) **پاخوست** [اصطلاح یعنی همان (ماپوش) ایکه از کشی خود باش که پانی نخورد است (ساک) که بجا یعنی گذشت و صراحت معنی این همانجا (۵) هرگز فریب خواهش و نیانخورد است که داده ایکم (اردو) دیکھو پانو است - ایکم که از روی دست اهل کرم پا نخورد است ایکم (الف) **پاخیره** [اصطلاح - بقول برمان بروین بپار لقل نگارش و صاحب بحر سیر پیشین معنی آن جیروه بنای دیوار و خانه و امثال آن و قانع (ظهوری) است (ظهوری) پانی خوردی توها بعربي رسی خوانند و - - - - - **پاکستن** علطف کردمی پند انسی غنیمت کا نہنا (ب) **پاخیره زن** [نبا و گل کار و دیوار گرف ساقی پدست آمد (رابطه ایکم) و بعربي رام صاحب جهانگیری ذکر الف ز تا بد از انسون بخواه توب و او از می صراحت کرده بدل آن ذکر (ب) هم و صاحب پیشین پا نخواهیم خورد کا دستم مینیا می رسید (ماقفر) پر خود را آورده صاحب بحر ده (ب) قانع کاشی سه دل از آن زلف کج و خانخورد چه مولف عرض کند که کسی که گل را با خاشاک کارش از دست رفت پا نخورد پی (مسن) و آب بواسطه پانی خود نخلو کرده برای پا خیره (پا بر رقیب خفته زدن خورد بر دلم) پا خیره یوار درست کند پانی او از کار خبره

می شود بنا بر این فارسیان این خاک مخلوط را یعنی وہ متنی جس کو پانی کچھ رے کے ساہتہ پا خیرہ نام کر دند کہ اسم فاعل ترکیبی است **کہنڈل** کردیوار کارتو فا نگم کرنے کے لئے یعنی خیرہ کنندہ پاد (ب) موافق قیاس (اُردو) تیار کریں (کلامی ہوئی متنی - موتنی) (ب) (الف) و کن میں اس کو اصل کہتے ہیں **سماں** دیکھو پانیکار۔

(۳) پا د بقول برہان وجہانگیری درشیدی و سروری و ناصری و جامع بروزان شاہ معنی (۱) پاس خان آرزو در سراج گوید کہ معنی پاس و حفظ مؤلف عرض کند کہ پہنچیں اسم جاد فارسی قدیم است (اُردو) پاس - بقول آصفیہ - فارسی - اسم مذکر - نگہبان -

(۴) پا د بقول برہان وجہانگیری درشیدی و سروری و ناصری و جامع معنی پاسبان زنگہبان مؤلف عرض کند کہ جزین نباشد کہ مجاز معنی اول است کہ نگہبان را معنی نہیا استحال کر دند باعتبار سروری و جامع و ناصری کہ از اہل زبانند بدون سند ہم این را تسلیم کنیم و جاد ارد کہ (پا د شاہ) از ہمین مرکب باشد معنی شاہ نگہبان قلب اضافت (اُردو) پاسبان بقول آصفیہ - فارسی - اسم مذکر - نگہبان - حافظ -

(۵) پا د بقول برہان وجہانگیری درشیدی و سروری و ناصری و جامع معنی پاسیدن کہ از دوام و ثبات و رُنَظِر و اشتمن است خان آرزو در سراج ذکر این کرد و مؤلف عرض کند کہ طرز بیان مختصین بجلطہ می انه از د معنی این دوام است و ثبات و ہمین است اسم مصدر پاسیدن کہ می آید کہ دال چھٹہ آخر بدل شد ب پا چنانکہ لا د و لا می ترجمہ این د فارسی زبان پاسیدگی است (اُردو) دوام بقول آصفیہ - ہنگامی - دامی -

(۴۴) پاد۔ بقول برہان دناصری وجامع و سراج معنی سامان دارندگی مولف عرض کند که باعتبار صاحبان ناصری وجامع که از اهل زبانند این راجه از معنی سوم دانیم و ضرورت سند استعمال نیست که قول شان سندی را ماند (اُردو) سامان بقول اصفهانی۔ فارسی۔ اسم مذکور اسباب۔ اثلاً اچیز بست۔ ساز۔ لوازمه (ممن س) کس کام کے رہے جو کسی سے رہانے کا مژہ سرو گمراخود کا سامان نہیں رہا تو

(۴۵) پاد۔ بقول برہان و سروری دناصری وجامع و سراج معنی بزرگ دعده د (پادشاه) مرکب از هین است مولف عرض کند که مگہیان اصل است که بر معنی دو مگذشت رعنی راجه از پیدا کرده اند و سند استعمال مرکب (پادشاه) متعلق از همان است باعتبار صاحبان سروری دناصری وجامع که محقق اهل زبانند رعنی راجه تسلیم کنیم (اُردو) بزرگ۔ دیکھو بزرگ۔

(۴۶) پاد۔ بقول برہان و چنانگیری در شیدی و سروری دناصری وجامع معنی تخت دلو بزرگ و فرماید که در اصل این لغت پات بو دتمی فو قانی بدال شده بدال ہملہ۔ خان آرزو در سفر ذکر این کرد که مولف عرض کند که سوانح قیاس است و اشارہ این برپات ہم گذشت (اُردو) دیکھو پات۔

(۴۷) پاد۔ بقول سروری بحوالہ تخفہ السعادت رہنگاران۔ خان آرزو در سراج ذکر این کرد و گوید که تخفف پاہ مولف عرض کند که با خان آرزو راثائق داریم که پاد و مجهہ ہیں معنی می آید (اُردو) ریوڑ۔ دیکھو پاد کے نوب میٹے۔

پاداون	صدر اصطلاحی۔ بقول بھردا)	روان کرون و (۲۲) قوت و قدرت و اون
--------	--------------------------	-----------------------------------

مولف عرض کند کہ ہر دو معنی معاشق قیاس است احتمال دار و کو مخفف پائیدار باشد و احتمال
و لیکن اذین کو مخفف اہل زبان و معاصرن می محظی از دار و که مرکب باشد از پابھنی پائیدار و
سماکت اندر استعمال این از نظر مانگدشت مشتات آرک کہ کل کو نسبت است مولف عرض کند کہ
منہ استعمال می باشیم و سوچیاں معاصرن بمحض اسم فاعل ترکیبی و اصل این پائیدار مبدل
کو یہند کہ (۱) بمعنی کون دادن را آمادہ شدن پاد دار است صراحت این تبدیل بر معنی
وزن برائی جماعت ہم (اردو) (۲) روان کرنا۔ سوم پادر کر دوایم و جادار کہ از (پاد دار)
چلانا (۴) توتی اور قدرت عطا کرنامہ (۳) کانڈا یک والی خدمت شد و آر امر حاضر و اشتن است
مرانا۔ عورت کا جماعت کے لئے آمادہ ہونا۔ نہ کل کو نسبت چنانکہ خان آرزو خیال کردہ بمعنی
پادار اصطلاح۔ بقول بران وجہا گیری این را اصل و پائیدار امر بدیع طبیعتی گیرنے کو یہند
و معاصری و جامع و بھار و بھر و وزن دا و ار (۱) اول پہتر از آخر است (اردو) پائیدار بقول
بمعنی باقی و پہیشہ و برقرار صاحب سروری کو (۲) احمد فیہ۔ فارسی (صفت) مضبوط۔ دیر پا پنکو
کو بمعنی باقی و معاوضت کرتے۔ (زجلہ اخ غرفی رہاو۔

(۳) حکم دیکھنیست مخلص جاہ و قدرت مسٹر ام (۴) پادار۔ بقول بران و سروری و جہا گیری
عز و اقبالت مو تید کاں و سحرت پائیدار جو مفتا و معاصری و سراج و بھر نام و وزیر یہست
رشید ہی گو یہند کہ مرا وفت پائیدار بمعنی ثابت و از ماہماہی ملکی مولف عرض کند کہ معاصرن بمحض
حکم۔ خان آر زو و سراج حکم و ثابت رہیں گو یہند کہ فارسیاں ہاين تاریخ را بسیار مسعود
اصل کی پیدا بھیشہ و باقی راجمازی و فرمایہ کو یہند و محدود انتہ دیکھنے و لہاس ہاںی فوجی پوشہ

می دانند کہ ہرچو درین روز کتند پہلیں آن پائدا وار گر بہزدت بپاسی دار ہو مردانہ پامی دار می باشد از نیجا سست کہ این روز را بدین اسم کہ آن پائدا فیضت ہو خان آزاد و صراحت فرنہ موسوم کر دند جماز معنی اول است دیکھیج (اردو) کند کہ پاداشتن بمعنی راسخ بودن است مولف ہر ماہ نصلی و تہسی کا میوان روز فارسی میں پار عرض کند معنی پامیں داشتن کہ بیان کردہ سے موسوم ہے۔ ذکر۔

(۳) پادار۔ بقول برہان وجہانگیری درشیدی اوست دپاداشتن دپامی داشتن بجایشی دناصری وجاسع و سراج و بحیرہ معنی اسب جلد و آید (اردو) دیکھو مصدر پاداشتن یہ اس کا در تند و تیز رد صاحب سروہی بر مجرر و تند و تیز امر حاضر ہے۔

رد قائن و تخصیص اسپ نکر ده مولف عرض کند (۴) پادار۔ بقول روز نامہ بحوالہ السفر نامہ کند کہ جماز معنی اول است کہ معنی لفظی این تھا ناصر الدین شاہ تا چار نام قریب ایت مولف دارند و متعلق ہے معنی اول و جماز تند و تیز ہا عرض کند کہ جادار دکہ وجہ تسمیہ این متعلق باشد را گفتہ اند و کنایہ از اسپ پا شد (اردو) از معانی گذشتہ ولیکن از چھو تعریف ہر کش اولی تیز رد گھوڑا۔ ذکر۔ جس کو فارسیون نے پادار بودیج دکشود کہ این موضوع کیاد اقوع است کہا ہے۔ اردو میں بھی پادار کہہ سکتے ہیں۔ وچھ خصوصیت دار دکہ فارسیان ذکر خاص ش (۵) پادار۔ بقول برہان دناصری و بحیرہ و راغت کر دند (اردو) پادار۔ بقول روز نامہ امر پاداشتن صاحب رشیدی ذکر رین گویہ ایک قریب ہے جس کی تعریف مزید انسوس ہے کہ معنی پامیں دار ہم (از ناصری سے) منہو کہ معلوم نہ ہو سکی۔

پاداش | اصطلاح بقول برہان پروردگار معنی بهتر از پرہان می شمارو و پامخذ بیان کرد که آداس خزاد مکافات نیکی باشد و آنرا جزای رشیدی ہم اختلاف دارد مولف عرض کند خیر خواند و بقول بعض مطلع تا معنی مکافات خواه که پاداش که پر موده اول گذشت مبدل جزاد مکافات نیکی باشد خواه بدی۔ صاحب این که باسی فارسی بروجده بدل شد و مأخذ خیا جهانگیری این را صراحت پاداشت و پاداشن کرد که ما ہمدرد انجام کور و نسبت تعییم معنی این عن مکافات نیکی لفظ کرنی آید (انوری ۷) میشود که ما ہمدرد انجام عرض کرد ایکم که تعییم ملی بنا نهاد دست عدلی در اذکر وستی بخوبی بپاداش دهم مأخذش درست است ولیکن درینجا این قدر بپاد افراد پا صاحب رشیدی گوید که پاداش هم صراحت مزید کنیم که این لغت زند و پازند و بہمن مسند آمد و فرماید که مرگ است از پاد بقول سفرنگ بشرح (ہفتاد و سی فقرہ نامہ) معنی ملاحظہ از باب پائیدن و داشت مختلف داشت (حی افرام) معنی سزا است و حالا معاصرین معنی حفظ پس معنی ترکیبی این حفظ و ملاحظہ نکلوی عجم هم بہمن معنی بزرگان و ازند و براہی جزاعی صاحب سوری هم ذکر این کرد و معنی جزای نیکی صلی نیکی استعمال نہی کنند نہی دانیم که خان آزاد (انوری ۷) ای بتو زند و سنت پاداش پر چرا تو یه تعییم می کند اصل لغت تخصیص سزا و سے بتو مرد و رسم باد افراد پا صاحب نامری دار و اگر در کلام قدما برای جزاء هم مستعمل شد و همزبانش صاحب جامع متفق با برہان خان باشد مجاز باشد (لہوری ۷) زیاد و بوجن آزاد در سراج معنی با جهانگیری متفق و قول از عقوبات پاداش پا بشرساری عقوبات فرسی را هم با خود اردو قوسی را پر خلاف تعییم استحکم کشید (اردو) و یکی باداش -

پاداشرت | اصطلاح - بقای پادا و جامی پادا دم از سایر زبانها برای این اصطلاح است که بگویند تا می قریش می بینی پادا مش انت همانجا با و بحر و انداده عرض، چنانچه برای درست رنگ آن را انداده می کنند. این اصطلاح از جمله اصطلاحات صفتی و مصروفی و رشدیدی و ناصری و سرانچ خالقه صوبی و المکونیست. شاید این صفت این را ذکر نماین که در آندر (استاد فرنگی سده) خدا یکان دم اسیب سازند و در آن دو داشت. اول برای این بجهان آنکه از خدا می چیزی با جهان خیانت را پادا شت کند و دندار (۲۰) بهندار را نیز برای اینکه در آن داشت و پادا فرد و پادا شفط عرض کند که آنها ناجانوی داشتند و دیگر این پادا ای دواید است و مخدانی بر پادا مش عرض کرده ایهم (اردو) و در و ام افتد و او را بصری طراح نمودند. مخدانی بر پادا مش عرض کرده ایهم (اردو) و در و ام افتد و او را بصری طراح نمودند و دیگر بپادا مش.

پاداشن | اصطلاح - بقول برمان و جامی آمد و دینی اول نوعی از و ام که بعنوان جاگز نام داده شد و بجهان آنچه باشند بود که سینهایی بارگیری از چوچه و چهان پادا شن که بدین نوع آنگزه که شسته بودند از پیک و حب و برگیک سرگان داشتند عرض کند که مزید علیه آنست که فارسیان در اخرين نسب کنند و سرگیرش تیز ساخته بزین فرد بعض کلمات نون زائدی آر نه چنانکه گزارش برند از جانب دیگر صیبا و در پیام چیزی که از اگذارش دانخواه پر تعدد پاداشن بجا می شد که شاخهای سبر ساخته باشد در آمد و پیش رود مبدل این است چنانکه تپ و تپ (لامسی چرخانی) تاچه نور این رم کرده بجانب دامن سایید و پا (۲۱) پیگانه که دستگش گر عطا بد په پو هزار فاقد و بیشان و دان بند شود (مزادری سنه) دلیل با صد هزار پاداشن پول اردو) دیگر بپادا شن عکسی از انشت صید آب رو ای که پادا

بر زیر آپ نے بند پادام (اکیم سوزنی ۱۷) میں بگرد و بگزرو و کا جرہ اشارہ این اجس پاسی داعی ہوا و است صعب پہنچا کام تقریب و گر محققین فارسی زبان ہم ازین ساکت پایہ تھی درستاد ہے مولف عرض کند کہ بعضی مولف عرض کند کہ حیف است ما ان تحقیق خوش قلب اضافت دام پاست بھی حقیقی و این فاصلہ بھی متحقق نہ شد کہ چہ چیز است ترک بھی دو احمد بن مسول تحریکی است یعنی دام این بر ذکر کرش تقویت داشت (اردو) ایک در پاکر و شد (اردو) (۱) بال کا ہند اصلہ درخت کی جڑ ہے جو کا جرسے سنا ہوئے ہو طیور کے پکر نے کے لئے لگاتے ہیں۔ مذکور مولف افسوس ہے کہ اسکی کفیت فرید معلوم نہ ہو سکی۔ (۲) دو پندرہ جو اسی نامی بین ہنس کارس تھا ماداو اصطلاح۔ بقول اندبھوالہ فرنگ پر پھوڑتے ہیں تاکہ اسر کو دیکھو رہ جانور این نکتہ فرنگ (۱) زن سالخورد را گویند و (۲) نام ایلو امان اصطلاح۔ بقول بھر جائی را گویند ازو ان جاے است از اقطاع کا زدن مولف عرض کہ برین نزد کہ باشد مولف عرض کند کہ اگر کند کہ دیگر محققین و معاصرین عجم ازین اصطلاح جو دیگر محققین نارسی زبان ازین ساکت اندلکن ساکت اند دا آدمیانی متعدد و بکایش می آید مولف تھوڑی است ترکب اضافی تک اضافت دا زانجلہ کی معنی ہر چیز دو ہر مرتبہ دیوار کر دو ہے ای دا ان یعنی حصہ نہ ہیں دامن (اردو) باشد (کذا نی ابرہان) پس پامی مثل ردہ دیں ہے حصہ نہ ہیں جو زین کے قریب ہو مذکور دیوار دا نہ کنایہ کر دو اند بر اسی زن سالخورد ایلو ایسا اصطلاح۔ بقول اندبھوالہ فرنگ بد دن سند استعمال تسلیم نہ کیتم نسبت معنی دو دھر کا کسماں بگزروں ہیں ایں است مشابہ بگزرو صاحب وجہ تسمیہ این و تعریف مزید شیخ متحقق شد

(اُردو) (۱) بُدھی عورت (۲) ایک معالم ہائے اور پادن وغیرہ کا رعنیہ - مذکور۔

کانام جو اقطاری کا زدن سے ہے ہے جسکی تعریف پادراز اصطلاح - بقول ائمہ بحوالہ فرنگی فرنگی افسوس ہے کہ معلوم نہ ہو سکی۔ مذکور۔ فرنگی معنی (۱) آسودہ و آرسیدہ مولفہ پادران اصطلاح - بقول ائمہ بحوالہ فرنگی عرض کند کہ (۲) معنی حقیقی کسی کہ پامی خود و فرنگی معنی پالہنگ دپامی بند مولف عرض دارو۔ اسم فاعل ترکیبی است و معنی اہل کند کہ معنی لفظی این صاحب حفظ کہ پامی معنی مجاز آن کہ در عالم آسودگی ہم پامی را دران اگھبائی آمدہ درا دا ز پالہنگ اسپ موافق کند (اُردو) (۱) آسودہ آرم ام لیا ہوا قیاس (اُردو) باگ ڈور۔ دیکھو افسار۔ (۲) وہ شخص جس نے اپنے پادن کو دراز پادر اصطلاح - بقول ائمہ بحوالہ فرنگی کیا ہو۔ پہلیا یا ہو۔

فرنگی رعنیہ وست و پاو امثال آن مولف پادراز گردن صدر اصطلاحی - بقول دیگری از محققین ذکر این نکر دجزین نیست کہ بہار بر (دپامی درا ز گردن) مرادوت (پادراز این را اسم جامد فارسی زبان دایم یکی از کشیدن) (۱) کنایہ از غلطیدن و (۲) ہمسکہ معاصرین عجم کے سوقی است تصدیق این مکنند گردن (والله ہر دی ملہ) تا بد در آن قدش دگو یہ کہ کسی را گویند کہ رعنیہ در پادر دلپس لعن خرا مش کند پور سرو از سایہ کند بیہ بھی نیست کہ مختلف (رعنیہ در پا) بہ تخفیت جو پامی دراز پور (میر خسرو شاہ) بیان با تو تو تکب بعض پاشند وجا در و کہ این معنی خاص ہی کرد سرو پامی دراز پور یک طبقہ کو پا رو اعام کر دے باشد و اتنا علم بالصواب (اُردو) بزر در از مختلف پور (والله شاہ) بیخ در ان را

ز فیبان جو ناز پ خرچ کند با شتران پا دراز و اند و بحر دموید (۱) مبنی سوار بہار بہمان
مولف عرض کند که معنی حقیقی این (۲) دران (پا بر کاب) قافع که بجاش گذشت مولف
کشیدن پاست و منی اول و دوم مجاز آن و (۳) عرض کند که اسم فاعل ترکیب است یعنی کسی که
معنی آسواره شدن بلحاظ معنی پا دراز که بجاش پای خود در کاب کر و سوار اسپ شد (اردو)
گذشت (اردو) (۴) لٹنا، لوٹنا پوٹنا (۵) کھوڑے پرسوار۔

ہمسری کرننا (۲) پاؤں لمبا کرنا (۳) آسودہ (۴) پاؤں بہان داتند و بھرو
ہونا۔ آرام لینا۔ پاؤں پہلانا۔ آرام سے سوتا بعین سواری سفر۔ مولف عرض کند خلاف
پاؤں راز کشیدن مصدر اصطلاحی۔ بقول قیاس و تعریف ناخوش۔ پاؤں سند استعمال
بھار راندیل پامی دراز کشیدن مراد فیضی را پسند و تسلیم کیتم تسامع مختفین
اول و دوم پاؤں راز کرن کے گذشت (بحال الدین می نماید) (اردو) سفر کی سواری۔

سلمان لہ) مسرور و امن جو پاپی کشید است (۳۰) پادر کاب۔ بقول برہان و انند و دراز پر راستی ختم و آر استہ جاتی دار و نو بھروسید کنایہ از همیکا پروں و مستعد شدن مولف عرض کند که مراد فہمان معانیش اسباب سفر مولف عرف کند که تعریف و انچہ پہار سند سلمان را مستلق بعین اول کند ناخوشی است پ تحقیق ما و تقدیم معاصرین عجم کسی را گویند آمادہ سفر نہ کند و گیریج بحقیقت با پہار (اردو) دیکھو پادر از کرون (اردو) پا بر کاب اس شخص کو کہ سکتے ہیں پادر کاب | اصطلاح۔ بقول برہان جو سفر آمادہ ہو۔

(۳) پادر کا ب۔ بقول برہان دیکھرو دموئید رخنه درگردون کند ٹوگر یہ پادر کا بھم شہر
دم نزع کے ابتدائی سفر آخرت مولف عرض را ہامون کند ہو (ولہ ۲) یادو ہے پادر کا ب
کند خوش تعریف کر دند البتہ قریب المگ رابط خط دو روز می ہیز نیست ہے غالباً از فصل مشتمل
مجاہدین سو میتوان گفت۔ اسم فاعل تکمیل است ذات تماشنا کرنے ہے مولف عرض کند
(اُردو) قریب المگ یعنی دو شخص جو حالت کہ مجاہدین اول است۔ بس کہ براہی غیر انسان
تر نہیں ہو۔

(۴) پادر کا ب۔ بقول برہان دیکھرو ہے پڑھی ہر ناپاہتی ہر۔ ہماری رائے میں اس موقع
کہ نزویک بعثائیں شدن پاشہ عو ما و شرابی کہ پر غیر انسان کے لئے ہی (پا برا کا ب) کہہ
ماں تبرشی شدہ باشد خصوصاً (سدابہ ۵) سکتے ہیں جیسے یہ آپ کا حسن پا برا کا ب ہے یہ
چون صور آتش است و می پیچ دا ب خط ہے غالباً یعنی عذر بیس زائل ہونا چاہتا ہے۔
مشوز دولت پادر کا ب خط ہوا (ولہ ۲) نیست پادر کا ب پاشیدن مصدر اصطلاحی

چند افی کے ساز دگر میں روزی ہو بلکہ پادر کا ب بمعنی پادر کا ب بودن است بہر معانی پادر
افتاب زندگی ہو (ولہ ۲) زندگی گردید از رکا ب بہار سدا این از صائب بدیل پادر کا
قدرو گما پادر کا ب پورا دا ز عالم بودن این نسل کر دہ (۷) باتیست خم ان عراستا گی
اس پ چوگانی صرا ہو (ولہ ۲) تاہمہش درہا ہو مجھ نہیں ہے پادر کا ب باشد تیرمی کہ در کہا
خط رفت شد پادر کا ب ہے باعث آوارگی است ہے مولف عرض کند کہ موافق قیاس سے
گرد کر گھوستہ را ہو (ولہ ۲) نا آتش منافر (اُردو) پا برا کا ب رہنا۔

پا در رکاب رفت | مصدر اصطلاحی - پا عث آوارگی گرد کر گلجدست را لوز اگر دو (پا در رکاب رفت) بمعنی سوار رفت - بہار مند این بذیل (پا در رکاب) پا بر رکاب ہونا -

اور وہ کہ متعلق ہے (پای در رکاب) است **پا در رکاب کر دن** | مصدر اصطلاحی بمعنی آمادہ کر دن کسی را برای روانگی و آمادہ سفر نہیں نیت کہ ہر دو یکی است (بیری غیری سے) آمادہ کر دن کسی را برای روانگی و آمادہ سفر نہیں خدمت کنان عنان در رکاب ترا قدر ہچون ہم کہ پای را در رکاب کر دن معنی لازم پیدا کیا دست در عنان رو دو پامی در رکاب تو (غلبہوری سے) کند چون شعل پا در رکاب پڑھ مولف عرض کند کہ موافق قیاس است مند در جہان شکیب انقلاب ہ مولف گوید دشامل بر جمہ معانی (اپر زہب) (اُردو) کہ موافق قیاس دشامل بر جمہ معانی (پا در رکاب) سوار جانا -

پا در رکاب شدن | مصدر اصطلاحی - (اُردو) پا رکاب کرنا - پا بر رکاب ہونا -

پا در رکاب گردیدن متعلق بجمہ معانی **پا در رکاب گردیدن** | مصدر اصطلاحی -

پا در رکاب مند این بہار بذیل (پا در رکاب) مراد ف پا در رکاب شدن و آمادہ شدن اور وہ (والہ ہرمی سے) تو زود از زود بروانگی کہ گذشت بہار مند این بذیل پا در ہچون مہر گرفتی جہان دل بوز رشکت بر شد رکاب نعل کر ده (صاحب سے) زندگی گردیدا پا در رکاب آہستہ آہستہ ہ مولف عرض از قددوتا پا در رکاب پہ برد از عالم بروں این کند کہ موافق قیاس است (صاحب سے) اسپ چوگانی مراد ہ مولف عرض کند کہ موافق آہش در حال خط رفت شد پا در رکاب ہ قیاس است دشامل بر جمہ معانی (پا در رکاب)

(اُردو) روانگی پر آمادہ ہونا۔
کوئی تو پادر گلمز عمر چھ سو د پورہ زار جان گرامی

(الف) پادر زین آمدن [مصدر اصطلاحی ہے و یقیدہ مرتبہ پورہ صاحب بحیرہ کر منی اول گوئا

بعقول بحیرہ معنی (۱) بسیار افہادن صاحب اند کد (۲) دام و (۳) استوار و (۴) بنیاد
بند کر منی اول نی فرماید کہ نیز (۵) کنایہ از کم عمارت صاحب اند بر منی اول قانون ملکہ
افہادن صاحب موئید (مرطب و مطبع نوکشور) عرض کند کہ منی حقیقی این (۶) کسی کہ پامی او
بحوالہ اقزیہ ذکر ہر دو معنی کردہ مؤلف عرض در گل فرورفتہ باشد اسیم نا عمل حرکیبی است
کند کہ در بعض نسخ تکمیلی موئید منی اول دو دم را برو د معنی اول مجاز آن دو گیر معانی ہم برسیں
(ب) پادر زین آوردن [نوشته بھیاں ما مجاز موافق قیاس باشد ولیکن استعمال ش

منی دوم موافق قیاس است و برائی معنی ہا د بگوش مانجود مشائق سے استعمال ہی باشیم کہ
طالب سند، ستحاں ہی باشیم کہ موافق قیاس معاصرین یا ہم بزر بان نہ ارند و یک متفقین
بیست و معاصر یا ہم بزر بان نہ ارند و یک متفقین اہل زبان ہم ذکر نہ کردہ اند (اُردو) کا
اہل زبان ہم این رائے نوشته اند (اُردو) مقیدہ گرفتار (۲) دام - نہ کر (۳) استوار
الف دب (۴) کثرت سے گرنا (۵) کم گرنا۔
بعقول آصفیہ مصبوط میشکم۔ پامدار (۶) عمارت
پادر گل [اصطلاح - بقول پہار (۷) کنایہ کی بنیاد و موت (۸) د تحدید یہاں کے پاؤں
از مقیدہ گرنہمار (صاحب سہ) از شرم جلوہ کیچڑیں ہنس کئے ہوں۔

مسائہ او سرو پادر گل [مز طوق قربان پورہ
پادر فشر آمدن [مصدر اصطلاحی نشر

دو دا زر دن ہوا گیرد ہ (عمری سہ) رثیق فرورختن بپائی (ظہوری صع) خیال غمزہ کی

وَرَلَالَهُ زَارَ دَانِيْ دَلْ گَرَدَوْ پُو اَگَرْ دَرَسِيْنَهُ پَائِيْ مَرَادَتْ پَا پَرَهُوا كَه بَجا بِيشْ گَذَشتْ (محسن تاہیر
صبر در نشر نمی آید) مولف عرض کند که درست سے (پا در ہوا کو صاحب دانش نمیدارد) نہ توری استعمال پائی بعوض پاست که فردی طبیعہ کمان کو دکان پیش انگلند تیر ہوا فی را پڑا (وله
است) یعنی ندارد و این مصدر را مطلقاً موصوف (خوشم ب بعد پادر ہوا فی سیم بران) بکھشم
تیاس است (اردو) پاؤں میں نشتر کی جانا۔ تشنہ لبان موجہ سراب خوش است (ملاء
پادر نگ) اصطلاح - بقول اندیحو الہ طغر او بچوحتی (سخن ہائی آن لغو شیخ ریاض)
فرہنگ فرنگ (۱) نومی از خیار باشد (۲) برو چون المعتلام پادر ہوا کو (وله) زبس
بعنی تر نجح - دیگر کسی از محققین ذکر این نکرده لفظ نیز نہ حرف پادر ہوا کو بود سقف مسجد پراز
عرض کند که (بادر نگ) بموحدہ اول ہیں نقش پا پو (عکیم ز لالی) نزکت آنچنان
دو صحن بکایش گذشت و صراحت مأخذش ہم دست آزمابود پو که تعریف ہوا پادر ہوا پو
ہمدرانچا نذکر جزاں نیست کہ این مبدل آن صاحب بحر ہنزہ بان بہار و خان آرز و در چڑا
پاشد چنانکہ تب دشت و از نیکہ دیگر به محققین بدایت ہم این را آورده مولف عرض کند
ذکر این نکرده اند و معاصرین یعنی نیز بر زبان که موافق قیاس بہر سه معنی آن و صراحت کامل
نہ اند طالب سند استعمال می باشیم کہ اذ نظر این ہمدرانچا نذکر اور از ہمین است (پادر
ہم نگذشت) (اردو) دیکھو بادر نگ کے پہلے ہوانی بزیادت یا می مصدری در آخر فردی طبیعہ
اور دوسرے میں۔

(الف) پادر ہوا اصطلاح - بقول بہار (بادر ہوانی) بازنان یک صحبت (بادر ہوانی) مانند

معنی مبادکہ درین صریح شاعر نظر پر منی سوم (پاپ) منی نماید کہ در صریح او ای تحریکت خیال کیں
ہوا) کہ گذشت صفت ایهام ہم باشد خصوصاً از کہ کتاب مطبع (نبود) را (باشد) نوشت
لخطاطیت کہ در ان ہم ایهام است فتاہ و حالاً بحث در تشبیہ ترازوست نسبت این
خان آرزو در پر اغ بہایت بدیل این منی از عرضی شود کہ فارسیان ترازو در مشا
حسن تاثیر آور دو کہ ازان
لب) پادر ہوا گفت [ابعین لغو گفتن گرفته ہم کہ ہر دو پاہ آن کہ پاسی ترازوست
(دو ہوندسو) تیز نیک و بد پیوست در دست کسی باشندہ طابع ہو است و از اثر ہوا زیر و بالا
کہ باشد چون ترازو دکار او پادر ہوا گفتن پا بایک می شود۔ فتاہ (اردو) (الف)
بر معنی این شعر غور کر دو ایکم (پادر ہوا گفت) را دیکھو پادر ہوا کے تینون منے اور (پا
درین شعر خلاف ادعائی محققین بالامی و اینم در ہوا) بمعنی لغوتیت۔ فضولی نوشت
و منی تو اینم کہ پادر ہوا گفت را بعین (سبجیدہ گفت) (ب) ہوا کی باتیں کرنا۔ فضولی کرنا
کیم کہ معنی لفظی آن اجازت شدنی در پس چارہ جنک الخوب باتیں کرنا۔

پادر می [اصطلاح۔ بجا رکو یہ کہ بفتح وال و کسر ای ہمیشہ در اکبر نامہ بربان فرنگ
مالم و فاضل (خان آرزو) ہر کب نہ پادر می و مخفی و مخفی و بربان پا دار دن بان دیگر
و محو بیان نہست ہا صرف عرض کند کہ در کلام قدما استعمال این یافہ نشد۔ وارستہ
ہم ذکر این کرد و بحقہ ہند نژاد استعمال این کرد است و حاصلین بجم ہم بربان دارند
(اردو) پادر می بقول آصفیہ۔ پر تکال۔ اسم ذکر۔ میسوی نہ بہب کا پیشووا۔

پاوزر ہر اصطلاح۔ بقول سرداری مراد پاوزت اصطلاح۔ بقول برمان بفتح نائی

(پامی زہر) و (پاوزر) مخفف بخندت یا (که بروزن پابست معنی نیہ باشد و آن خریدن چندین باب می آید و آن مخفف همین چنی است امر و زکه فروختی پدیده داشت (پاوزر ہر) است و (پاسے زہر) مزید علیه این بخوردانند و مویید ہم ذکر این کردہ اند۔ خان آزو صاحب رشید می گوید که ہمین است معنی پاس در سراج گوید که منقد است و بس وہیں زہردارند و پاوزر مخفف بخندت وال مهلک است نیہ در عربی مؤلف عرض کند کی کی بخواں یہاں تکیہ گوید که او تو تم کردو که پاوزر ہر از معاصرین عجم نسبت وجہ تسمیہ می فرماید کہ این پرواد موص عرض وال مهلک باشد معنی شویزدہ فک اضافت پامی دست است یعنی منداد زہر که پاوز معنی شست و پاک کردن می آید مؤلف بدست که نقد باشد و از پاوز بجا پشت وست عرض کند که در بینجا مأخذ بیان کردہ رشیدی در زیر دست مراد است یعنی فروخت امر و ز است و مأخذ دوم برای (پاوزر ہر) است ہم او گوید که چون معاملہ پیغ منعقد شود فارسیا کر باد او عرض وال مهلک می آید و (پامی زہر) ماجر دست پائی گرفته از انگشت شہادت بر خلک است کہ پاوز بمعنی پامی نیست بلکہ بخندت پس دست اشاره کنند و اذین اشاره مراد ہے است فناول مخفی سباد که (پاوزر) که بخندت ہمین است که معاوضہ قیمت فروادا کیمپر پیچایش گذشت مبدل این است و اشارہ معاملہ را پاوزت نام شد کہ تکمیل آن یعنی او کی این در انجا کرده ایم (اگردو) فاز ہر ذکر قیمت بروز دوم شود (اگردو) و معااملہ پیر مخفف ہے لہ چاوزر) معتبر کا ویکھو پاوزر پیغ تیکت دوسرے دن او اہنما قرار

پاے۔ مذکور۔

پادش اصطلاح۔ بقول ناصری در شیدی و پادشاه که بجا بیش می آید ہم مخفف (رب) باشد و سراج و ائمہ مخفف ہمان پاداش کے بجا بیش کے بخوبی الف و دو م و پ تحقیق (۱۲) مالک و گزشت بخوبی الف مولف عرض کند کہ موہا حاکم و خود مختار و مطلق العنوان و نامش البال تیاس است (فخر گرگانی ع) ترا پادش و بد نہایت متمول و این برسیل مجاز است و صرف ایزد بسیزو پا صراحت کافی بر پاداش کردہ یعنی نسبیانی در ملحتات می آید (اردو ۱۱) الف و (اردو) دیکھو پاداش۔

پادشا اصطلاح۔ (الف) بقول ہما مخفف آصفیہ مالک۔ حاکم۔ خود مختار ہے (ب) پادشا صراحت (ب) ونجیاں ما (اپنے گھر کے سب پادشا ہیں) فارغ البال مخفف صاحب ائمہ نقل لکار پہاڑ صاحب نہایت مالدار۔

پادشاه است مقولہ۔ بقول ہما یعنی موتید ہم ذکر این کردہ مولف عرض کند کہ پادشاه است (۱) اصل ہمان پادشا و پادشا کے بہوقدر گذشت در حکم کسی نیست (محمد قلی سلیم ع) گرر دہند این اصل است و آن مبدل این و صراحت بگشن در جانہن بگھن و چیزی نہیتو ان گفت ماخذ ہمدر انجام ذکر شد (کمال اسمعیل الف) دیوانہ پادشا است پو وارستہ و بجهہ و ائمہ من و ملازمت در گھست کر زین معنی پوشد است ہم ذکر این کردہ ائمہ مولف عرض کند کہ معاجم صرم اسرار پادشا پر دو (محمد قلی سلیم ب) عجم تصدیق خیال مانی کند کہ اصل این مقولہ نیت چشم خواشان را حسد از بس بدولت شور کردا و ضرورت ندارد کہ کلمہ است را و اخلاق اصطلاح

کینہ لفظ پادشاہ بجا زمین مطلق العنان ستعمل (۱) دن - نگر -

شدہ فتاویٰ (اُردو) مطلق العنان ہے کسی پادشاہ خود اصطلاح - بقول بھارو بھرو کے حکم میں نہیں۔ پادشاہ ہے یہی ہے وہ اپنے گھر کا ائمہ کنایت صاحب سامان و فانع البا پادشاہ ہے یعنی حاکم ہے - فتاویٰ ہے - (محمد قلی سلیمانی) سرمزمی چو شو گرم پادشاہ

(الف) پادشاہ چین اصطلاح - بقول خود می چو شو افسوس شد کلا و شب پوشیم کو غان

(ب) پادشاہ ختن بر ان در شیدی و آرزو در چرانی پدا یت ہم این را آرزو مولف

بھرو ائمہ وجہا گیری در ملاقات (۱) ہر دو کتاب عرض کند کہ یہی ضرورت ندارد کہ لفظ پادشاہ

از آفتاب چہان تاب است صاحب مویکر را بالفظ خود مرکب کر دو ایجمنی گیرند حق انت

(ب) بذکر (الف) می فرماید کہ (۲) روز ہم کہ لفظ پادشاہ بجا ز این معنی دار دچنا نکل اشارہ

مولف عرض کند کہ استوارہ باشد و یہی آن ہمدرانجا کر دے ایم (اُردو) دیکھو پادشاہ

بپھر مانیا مکہ درین استوارہ خصوصیت چین کے دوسرے منے -

و ختن چہ باشد جزین کہ ہر دشہ در مشرق پادشاہ گروش اصطلاح - بقول بھار

و اقع محب است کہ چینی اہل زبان یعنی نامی زمان استعمال سلطنت از پادشاہی پاوس شاہ

و سروری و جام فذ کر این نکر ده اند و معاصرن او گیر ما دام کہ تکمیل و نسق این پادشاہ پر وجہ اتم

بھر ہم این استوارہ را بر زبان ندارند و بدلا و اکمل صورت گیرد (محمد سید اشرف س)

سند استعمال ما این را تسلیم کر کینہ و معنی دو مرارفت از خرابی دل جمیعت ہوا سرم کو لشکر شود

بجا ز معنی اول دایم (اُردو) را دیکھو افتاب پریشان از پادشاہ گروش و صاحبان بھرو

آنند نکلش برداشتہ اند مولف عرض کند کہ نیمروز نام سیستان است۔ بحث براہ
محاصرین بھرم تصدیق خیال مانی کہند کہ این برمیمروز گوید کہ سیستان را با بن سبب نیمروز
بعنی دا پسی پادشاہ است از کارزار یعنی گویند کہ چون سلیمان بائیگار سید زمین آن پر آت
گر نکیش از صفات رزم و سین است گر دش دید دیوان را فرمودتا خاک پر نہ نہ دن نیمروز
بخت او دیگر ریج و اتفاق سلطنت نیتی لازمی پر از خاکش کردند و بقول بعض خسر و چین تائیمروز
آنست در کلام اشرف استعمال این بعضی آنجار الشکر گاہ کردہ پودو جوہات دیگر نیز
حقیقی است پس ضرورت ندارد کہ مخفی بجا لک دار د مولف عرض کند کہ مرکب اضافی است
پیدا کنیم از کلام اشرف (اردو) لٹافی سے (اردو) سیستان کے پادشاہ کو شاد نیمروز
پادشاہ کی دا پسی اور فراری۔ موئث۔ کہتے میں سنگر

پادشاہ نیمروز اصطلاح۔ بقول براہن (۳) پادشاہ نیمروز۔ بقول براہن و بھروسہ
و بھروسہ شیدی و موید (چہانگیری در محتقات) مردم نیک پی و مبارک قدم مولف عرض
و سراج (۴) کنایہ از آن تاب است مولف کند کہ جزین نیست کہ بلخان معنی اول برسیں جواہ
عرض کند کہ عروج آن تاب تا نصف النہار مردم نیک پی و مبارک قدم را بدین اسم
است و پس ازان زوالش از نیچاست او موسوم کردہ باشد (اردو) مبارک قدم
را بدین اسم موسوم کردند (اردو) دیکھو آن تاب تو د شخص جس کے آئے کو نیست خیال کریں۔
(۵) پادشاہ نیمروز۔ بقول براہن و بھروسہ موید (۶) پادشاہ نیمروز۔ بقول براہن و بھروسہ
و (چہانگیری در محتقات) پادشاہ سیستان و موید (چہانگیری در محتقات) و سراج کنایہ

از حضرت آدم مزم بیب اُنکہ تائین مرد روز بیہشت جمیت مولف عرض کند کہ معنی پادشاہ عہد بود مولف عرض کند کہ موافق قیاس است خود است و معنی حقیقی و معنی دو مجاز آن کہ مرزا (اُردو) آدم علیہ السلام کو فارسیون نے انہیں ہم بر لفظ پادشاہ کہشت (اُردو) (۱) اپنے پادشاہ نیمروز کہا ہے۔ ذکر۔

(۲) پادشاہ نیمروز بقول برمان بحیرہ رشید خود مختار حاکم۔

و موتھہ ول بوجہا گیری در طبقات) و سراج اشناز پادشاہی کردن | مصدر اصطلاحی بقول بحضرت رسالت پناہ صلوات اللہ علیہ وسلم کہ حکم کردن و ظلم کرنے کے شعاعت امتنان خواہ کرد کہ نہ دن معرفت و (۳) معروف و (۴) معنی بحیر (۱) معلوم اُنکہ شعاعت حملی اللہ علیہ وسلم کو فارسیون نے آئی چنانکہ گویند ۳ دین معاملہ از رامی خود کار پادشاہ نیمروز کہا ہے۔ ذکر

پادشاہ وقت خود | اصطلاح۔ بقول پادشاہی کرنا (۵) پادشاہی کرنا معنی حکومت پادشاہ وقت خود (سامبھ) اور ظلم کرنا۔

در اقلیم بھر تو پادشاہ وقت خود بدم پونیڈا | پادشاہ استعمال۔ بقول پہار و اندہ وہ تیڈ پکر دم تا بزر مدان بد ن رفتہ ڈھان آرزو مرادت برمان پادشاہ کہ بجا پیش گذشت متو در چرانی بدایت گوید کہ این و (پادشاہ خود) عرض کند کہ مختلف اوست بمندرجہ الف دو مجموعہ (۶) کہا یہ از نہایت فارغ بحال و مصالح شامل برہم معانیش (اُردو) و میکہ پادشاہ۔

پادگان اصطلاح۔ بقول بہار مراد فت بچو لیا۔ سودا کرائے والا۔ باائع اور مشتری میں (پادگانی) و (پایی دگانی) (۱) معنی مردم کم واسطہ ہو کر خرید و فروخت کرائے والا۔ اپنے ما پر تکلیف البضا عست کہ در پایی دگان دیگری پادگانہ اصطلاح۔ بقول بر ان بکسر شانہ نشستہ باداوش سود و سودا کرنے کا نکد در بازار بر وزن شادیا نہ (۱) بام بلند و (۲) در پچھے دیدہ می شود و (۲) ولآل رانیزگویند صاحب رانیزگویند و بسکون ثالث ہم بنظر مرد و حکا۔ اند نقل نگارش مولف عرض کند کہ (پایی ناصری بذکر منی اول نسبت منی دوم گوید کہ دگانی و منتفت آن پادگانی) ہم است یہ تکیب در پچھے را بدین اسم موسوم کر دہ اند کہ پریام بلند تو صیغہ و این ہے تکیب اضافی اسم فاعل است مراد فت (باوگیر) کہ آن را با دخمنی ترکیبی است یعنی کسی کہ سخت دگان لب را و خانہ بادھم گویند و (پادگانہ) در اصل ہمان نشستہ دگانداری خود کند و منی دو مر مجاز است منی بادخانہ بودہ با می عربی را بہامی پارسی کہ ولآل ان ہم بسخت دگان چیزی حاصل کنند و خارابکان پدل کر دہ اند از منی اصلی دور غان آرزو در چراغ ہدایت بدلیل پادگانی افشاء دھنین شد الحمد للہ علی فہم المعاشر و امبابا نی نسبت مأخذ منی دوم گوید کہ ولآل پایی دگان صاحب اند نکش برداشتہ دغان آرزو در استادہ آیندہ دروندہ را آواز کند (اردو) سراج گوید کہ (پادگانہ) پہمین معنی گذشتہ (۱) وہ غریب دگاندار جو لب مشکل ٹڑی دگان قیتو ان گفت کہ آن سیح باشد بہامی تازی مرد کے سخت میں بیٹھ کر انہا سامان فروخت کرتے از پاد دگانہ کہ کلہ نسبت است مولف ہیں (۲) ولآل بقول آصفہ۔ عربی۔ اسم دگان عرض کند کہ مطبع آزمائی خان آرزو در ماختہ

پی بحقیقت نہر د۔ کما زکر اور نسبت نباشد بلکہ ہمان پاؤ گانہ اصطلاح۔ بقول سرو مری بحوالہ مبدل خانہ و مصراحت کامل برپا دیا گانہ کر دیا (۱) زنا نگویا پوزن شادا نہ (۲) با م بلند بحوالہ و معنی اول مجاز ش موتعدہ بدل شد ہے با ی فارسی شرعاً مسمی فرمایا کہ (۳) دریچہ مولف چنانکہ اسب و اسپ (اردو) (۴) بلند مکان بخ عرض کند کہ ماحقیقت این بہ (پاؤ گانہ) بیان (۵) دیکھو پاؤ گانہ ہے کاف فارسی اور دیکھو پاؤ گانہ کردہ ایکم کہ بکاف عربی گذشت (اردو) دیکھو بکاف عربی۔

پاؤ گانی اصطلاح۔ بقول بہار دارستہ (الف) پاؤ گنگ اصطلاح۔ بقول برہان دیکھ مرادت ہمان (پاؤ گانی) کہ گذشت بہر د (ب) پاؤ گنگہ (الف) بکسر ثالث و سکون معنیش (حکیم شفائی لع) نقد جان برکت ببلد نون و کاف فارسی چوبی پاشد بہیت سرو گرد توی آئیم ما ٹو کول خورون از خریت پاؤ گانی زو اسپ و بد ان شلتوک را بکوبند تا از پوست بہر د (ولہ لع) پاؤ گانی شود بلند آواز ٹو برا ید د (ب) بفتح کاف فارسی ہمان پاؤ گنگ کہ بد امان بہر متاع نیاز ہے مولف عرض صاحب چہانگیری بند کر بہر د گوید کہ چوبی بد ان کند کہ بتحقیق ما (۳) بیانی مصدری بمعنی دلال فلہ بکوبند علی الخصوص شلتوک و آن را چنان ہسم (ولہ لع) زہی نگاہ ترانستہ پائی و گانی و سازند کہ چون پا بر کیسر آن چوب بزور نہند بطریک تو مقید دل پریشانی ہے (اردو) (۱) د سرو گیرمش بلند شود درہمین کہ پار اپردارند (۲) دیکھو پاؤ گانی (۳) دلالی۔ بقول آصفیہ آن سرو فلہ بخورد بنوی کہ سبوس از غلبہ ایارہ اردو د اسم موئیث۔ دلال پئے کا کام آڑھت۔ از شلتوک جدا شود و آن را ونگ نیز خوانند

صاحب رشیدی ہجم ذکر ہر دو کروڑ۔ صاحب جس میں ایک ستون بھی ہوتا ہے جس پر یہہ
ناصری بروزگر (الف) قائم و اینقدر صراحت دنڈا فائم کیا جاتا ہے اسی سے چڑوے کوٹتے
مزید کند کر شخص کے این کارکند آزادگی نام است میں اور وہاں بھی تاکہ اس کا پوسٹ جدا ہو گا
و پہلیں (الف) اشارہ (ب) ہجم کرو، غان آرزو اکثر بھر بھوئے اس سے کام لیتے ہیں۔ مذکور۔
در سراج بر (الف) (ب) را ہم آور دو مولف دکن میں اس کو گھرگوکہتے ہیں معلوم ایسا ہوتا
عرض کند کہ وہ نگ اسم چاہماست بہمیں معنی کہ ہے کہ اس کی اصل گھرگوب تھی یعنی وہ کفری
بجا یہی آیہ و چون آزاد بعد در ازورست کا گھوڑا جس سے چڑوے یادہاں کوٹتے ہیں
کروہ پا استعمال کشیدن را (پادنگ) گویند وہی میں اسی کوڈہنگی اور ٹھنکی کہتے ہیں۔
یعنی دنگی کے بیچا کار گرفتہ مشود در (ب) اسی صاحب آصفیہ نے دونوں کا ذکر کیا ہے۔ مو
ہوز آندر زائد است کی از معاصرین عجم گوید کہ پادو اصطلاح۔ بقول بیهار و بھروسہ بفتح
دنگ در فارسی زبان مطلق آنچوںیں را نامہ دال انگکہ پیارہ در کاب کسی دو دو مولف
کر بواسطہ آن کا رسات کر دن خلہ از پوسٹ عرض کند کہ موافق قیاس دا اسم فاعل ہر کیمی
و مخلوط کر دن آنک بارگیک بر ای تیاری گک (اڑو) آنکے ہر کاب پیدل در ڈلنے
ازو کار گیرند و اپنے خصوصاً بر ای مقصد اول در ال شخص۔ مذکور۔

بکار می آیہ آندر پادنگ نام است (اڑو) یادو اصطلاح۔ بقول برہان بروز دن سما
و چوبی آنہ جس کا سر مثل گھوڑت کے ہوئا (۱) گلہ خرد گا در گلکویند و (۲) چرا گا و اپن
ہے جس کے ساٹھ اپنے ڈنڈا لگا ہوتا ہے شتران ولاران رانیز و (۳) بعضی چو بدستی

ہم آمدہ صاحب سروردی بذکر ہر سہ معانی بالا گوید چنانکہ بار دا ان و باد دا ان اگر معنی سوم باز و دا کہ این را معنی (۱) چو پان ہم نو شتہ اندر افرادیں اصل گیریم این مبدل آن کہ موحدہ بدل شد (۲) مادہ گا دا ان پا دہ امش ہر کیپ پاشا پورہ بے باعی فارسی چنانکہ استپ و استپ وزایی تزوہ بود چو پڑما یون پڑ صاحب چہانگیری بمنی اول بدل شد بہ دال ہمہ چنانکہ سرخ مرز و سرخ مرد و سوم قانع (عکیم سنائی تھے) خصم درست قبرت و دیگر ہمہ معانی بجا رسمی اول (اردو) (۳) افتاب دہ بکھرا یہا در کاب چون پا دہ پا صاحب دیکھو پاؤ کے ساتھ میں سنتے (۴) چار پا یون کی رشیدی بذکر معنی اول و سوم ہی فرماید کہ شبان چرا گھاد۔ سو نٹ (۵) ہاتھ کی کلڑی۔ سو نٹ و چو پان را (پا دہ بان) ہم لو یہ کہ می آیہ ما جو دہ بہا۔ بذکر۔

ناصری ہم بمنی اول دد و فرمان عن کرد و مخان بار دہ بان [اصطلاح] بقول بہان بر ذرن آرزو در سراج ذکر معنی اول دد و حکم رده نسبت مانگان (۱) گلہ بان و پو بان و د ۲) پاسبان معنی سوم گوید کہ پشمیعی موحدہ وزایی تازی نہاد، رشیدی و اندھہ، ہنزہ بانش مولف گذشت پس در یکی تحریف با شر مولف عرض ہے مز کہ، کو رافق قیاسی، اسے کہ پا دہ بمنی لکھ کہ بمنی اول اسم جا د فارسی زبان است [ردیکن] دا دا ان پیامیش گذشت و منی دو هم عزار دہا دہ دن نامنفعت این کہ بمنی پشمیعی شکن گذشت آن را کرو (۱) چردا ہا۔ بقول آمسنیہ رجاء دار کہ این را مبدل ہارہ گیریم کہ بمنی اسم نذر کر، چار پا یون کا محافظ۔ گاتہ بان (۲) نہیں گذشت موحدہ بدل شد۔ نہ بہتی [ہے] بان دیکھو پاؤ کے دو سرسے مئے۔

چنانکہ تب دستپ در ای ہمہ بدل شد بہ دال [ہے] بیسی [اصطلاح] بے بقول بہان رہے

بایا می جعلی بروز نامه تاب معین شست و پاک نیزه جا گیر حوضی که بجهت استحکام بر پشت دیوار اشکست
ساختم چیز را بود با دعا خواندن صاحب ناصری بزند تائیفت و با ذال نقطه وار ہم گفته اند و
بگرنسنی بالا می فرماید که آن در میان پارسیان متعدد این اصح بنا بر قاعده کلیه که هرگاه ماقبل وال
وستعلی پود و آنرا (پاد باد) بروز نامه ساخت ساکن باشد ذال است و باز ای
نیز گفته اند و لغت زند و پازند، سنت صاحب نقطه دار نیز را نیمی آمده صاحب ناصری بجز ای
اند لعل نگارش مؤلف عرض کند که طرز پیش
تحقیقین بالا بخط می اندازد متن خطی این محمد گی
هم ذکر این کردہ (استاد روکی) ن پاد که
آب است و پاک نیزگی آب که ہاد بمنی محمد بکجا
باید ترا نهستون ہوند دیوار خشت و نہ زاہن
خشت دیای مصادری و لفظ آب با امرکب در را پر مؤلف عرض کند (پاد بیر) بجا بیش
شد و کنایہ پاشد از پاک نیزگی چیز را که آب پخته گذشت را صراحت مانند ہمدرانجا کر دیکم
برای عبادت (اردو) انسیا۔ عبادت که این اصل است و آن مبدل این و دیگر
کی پاک نیزگی جو دہونے سے خاص ہو۔
پاد باد اصطلاح بقول برہان وانشہ نیز (اردو) دیکھو باد بیر۔

بعنی ہمان پادیاپ کہ گذشت ہے تھت عرض پاؤ دیکھ اصطلاح۔ یقول جانگیری ہمان
لندکہ این مبدل آنسٹ کہ مرد اور بدل
یشو و پھون آب داود (آردو) دیکھو پادیاپ رو دکی ہمدر انجام کہ رصاحب سروہی آزا
پاؤ دیکھ اصطلاح۔ یقول یہ ہان بردن بن رو دو صاحب

جهانگیری در زبان پاکستانی مجمله نقل کرده - صاحب مولف عرض کند که خان آرزو چرا بر رشیدی اعتراض نمود که بحواله سامانی گوید که معنی مطلق پشتیبان کند و همان جواب را خود می دهد که جواب است و پهانگیری تخصیص بچوب خاص کرده و آن ناقو شک نیست که اصل این بدال همه باشد و لیکن بدال همه بهتر است معنی دیر پاکستان آرزو این مبدل آن چنانکه آدر و آذر و جادار و در سرچ بعقل همین قول رشیدی می فرماید که بعض عربان فارس این را بوحد و وصال درین نظر است چرا که قاعده تفرقه دال همه مجمله (با ذیر) استعمال کرده باشد و فارسی و دال مجمله می خواهد که در زبان مجمله بود لیکن مبتدا بسامی فارسی خود استعمالش باز دال مجمله هم گفت که آنچه شرط است که از جزو کلمه باشد و این اختلاف زبان مخصوص مرکب است از دو کلمه بحواله از هنگ قوسی متاتم است و یک رفع (آردو) ریکو گوید که پژامی تازی است و این اصح است پاکستانی -

پار بقول برہان بردن خاردا (معنی سال گذشته و پیش ازین صاحبان) جهانگیری و سروی و رشیدی و ناصری و جامع ذکر این کرده (سحدی ۷) سال دیگر را که می واند شماره پاکیارفت آنکه با ابو دپار (فرخی ۷) پار آن اثر شک نبود است بدید از این دید اینچه همی خواسته ام پار بمولف عرض کند که مخفف (پار سال) است که می آید و صراحت مانند بدر انجا گئیم (آردو) پار سال - بقول آمنفیه - فارسی - گزشته سال پچلا برس - (۲) پار - بقول برہان و جهانگیری و سروی و رشیدی و ناصری و جامع مخفف پاره (عکیم سانی ۷) دین زردشت آشکار شده بپرده رحم پار شده که (عما و سلطانی ۷)

زینت پانچ بیشتر گرد و چون گل سرخ جامہ پا کر کند تو صاحب سروری ہمین شعر حماد سلطان
در امال حماد شهر پاری گفتہ مؤلف عرض کند کہ موافق قیاس است و استعمال این باعث
شدان کردن از هر دو استفادہ بالا پیدا است که بجا ہی خود مشہی آید (اُردو) پارہ بقول آنہنہ
شکرا (دیکھو برش)

(۲۴) پارہ بقول برہان وجہانگیری و سروری و رشیدی و ناصری و جامع معنی چشم و باخت
کرد مؤلف عرض کند اسم جاد غارسی نیان است باعتبار سروری و ناصری و جامع
کہ اہل زبانند بد من شد استعمال ہم این معنی را تسلیم کنیم کہ قول شان سند را ماند (اُردو)
و باخت کیا ہوا چھپرا۔ ذکر۔

(۲۵) پارہ بقول برہان وجہانگیری و سروری و رشیدی و ناصری و جامع معنی پرواز و پریش
چہ پاریدن معنی پریدن آمدہ (مولوی معنوی ۷) از خون در جا پارہ دو برد اثیت دل من کا
اسماں چنان کہ پر از پارندانم مؤلف عرض کند کہ ہمین است اس مرصد پاریدن کیجا
می آید و حاصل بالمرصد مش ہم (اُردو) اٹوان بقول آصفیہ۔ اسکم مرثی۔ پر را ز۔ آپ
لئے پرواز کو اس کی جگہ پر ترک نہ رہا یا ہے اردو میں پرواز کا استعمال بھی ہو سکتا ہے۔ مرثی۔

پارا ب	اصطلاح۔ بقول رشیدی (۱) طرف ترکستان و آنسوی سبرقند و مغرب آن مراد ف پارا و۔ پارا یا ب۔ ہار یا و۔ مراد از خارا ب۔ خان را رزو در سراج نہ کر سمنی اول زد اعلیٰ کہ باب چشمہ و کاریز و در و خانہ و ماشد نسبت صمنی دو مگو نہ کند غالب کہ زراعت آن مزرع شود خند (ویہی) و (۲) نام شہر آن ملک باب جوی و کاریز باشد و لہذا بین
--------	--

اگر موسوم شدہ فرمایہ کے نسبت شہر طلن ترکتی دو مراد بان آرزو اتفاق است
میں نظرِ مؤلف عرض کند کہ بار اپ بکھرو جو قسمیہ ہیں باشد و اصل این ہمہ بان
اول پہمین دو معنی بجا یش گذشت و آن اصل است اپ معتقد اول و این را بہر دو معنی غیر از
و این سبدل آن چنانکہ اسب و اسپ دو معنی سند استعمال لیکن کہ معاصرین بحتم و تحقیق
معقول آن شر آب یعنی زراعتی کہ از آب نہ روپہ اہل زبان ازین ساکت (اردو) دیکھو
و غیر و مزروع شود و نسبت مخذل معنی بار اپ کے دو نون ہے۔

پاراج اصطلاح بقول انسد بحوالہ فرنگی فرنگ بہمنی ہے یہ پلیکشی کہ بزرگان و
ہشران و امراء پہند مولف عرض کند کہ رجیم و تحقیق اہل زبان دو بان ازین
لغت ساکت و معاصرین بہم بزرگان مدارند و استعمال این از اندر فرنگ گذشت و گوش
خورد شاق سند استعمال ہی باشی کہ مجرم قول حقیقت ہند نہ ادعت بار انشاید (اردو)
پلیکش - ذکر - بقول آصفیہ - ذکر - تحفہ - بہم - سوغات -

پاراج اصطلاح - بقول خان آرزو و سرت بہ باوجیم فارسی (۱) فابلہ و (۲) ضمیر
کہ ما چہ دری شیر وہ باشد و فرمایہ کہ این اسست و بربان دو بزرگان تو سی و نیمہ
لہیں اپنے صاحب چہانگیری ذکر کہ تہما بعنی ما اچ، سست و آنکہ بعنی شیر و بجستہ سہو کر دو
خطا است مولف عرض کند کہ بان آرزو سکنہ بری خوردہ است کہ قول بربان و چہانگیر
نقیل کر دو ہر دو تحقیق اصلاح بین لغت را قائم کر دو اند و قول شان بربان اچ بزرگی ہو
عوض رہ اسی ہلکی آید و دار و قد حش ہمدرانچہ کنیم البته ہمین لغت بہمین معنی با موقدہ

اول و جیم عربی گذشت در انچا هم مجرّد قول اند بحواله فرنگ فرنگ است در نیجا میتوانیم که این مبدل آنست که موحده هر باشی فارسی بدل شود و چنانکه اسب و اسپ و جیم عربی هم بفارسی تبدیل می یابد چنانکه چوچه و چوچه و لیکن تیاس ما این است که حمل این لغت همان بازاری هموز است - صاحب اند در انچادخان آرز در نیجا همرو دو نقل لغت غلط کرد و از که پارامی همکه نوشته اند صراحت کامل برپاز ایج کنیم (اردو) دیکو بازاری -

پارار | اصطلاح - بقول احمد دخیا ش سه بذکر معنی دو مثبت منی اول پیر و پیروز ای
ساله گذشته را گویند مولف گوید که از همان لغت - صاحب رشیدی بذکر معنی دو م گوید
پاره باشد که گذشت معاصر برای چوپان نشان آن را پاره آب هم گویند و فارآب مغرب
و محققین اهل زبان ازین ساخت اگرست هنگام آن ابو نصر فرا رابی از سین شهر است و (۳)
بدست آید ا اسم جامد فارسی زبان کوئیر (اردو) نداشت که به آب چشم و رو دخان و کاریز
گذشته تین سال گوی فارسیون سه پاره که باشد و ناشد آن شو - خان آرز در سراج نقل
پاراو | اصطلاح - بقول بران (۴) دیگر رشیدی و هر دو محققین معنی اول را ذکر

زن پیر و پیروز ای را گویند و (۵) نام بلوش کرده اند صاحب بول چال بحواله محاصرن
از بلوکات قزوین صاحب چه، تکریق بفرماید که بجهتی نهاید که (۶) مقام جائزه لشکر و مید
این را پارو - پاره بیز کویند که معنی پیر باشد تو اعد مولف شرمن کند که معنی اول ا اسم
و ذکر معنی دو م هم کرده - صاحب سرویی جامد فارسی زبان دل نیم و از نیک این معنی را
با چنانگیری آتفاق دارد - صاحب ناصری صاحبان سرویی و جامع ذکر کرده اند که صاحب

زبانہ اس مراد فارسی قدیم و اینیم و مبنی دوم مثل۔ صاحبان خزینہ الامثال و امثال فارسی و سوم این را مبدل (بارابر) کر کر این کردہ از منی و متن استعمال ساکت مولف موحدہ اول بدل شد ہے باہی فارسی چنانکہ عرض کند کہ (۱) فارسیان چون کسی را در مراتب اسپ و اسپ و موحدہ آخر بدل شد ہے و او علوم و کمالات ترقی کن انہیں این مثل را میں تقدیم کر کے آب و آب و معنی چهارم اس مراد فارسی و (۲) مistrz بھی کسی ہم مستعمل کے ہر حال بزرگی و گردد کہ زبان معاصرین یعنی اس مراد فارسی و (۳) باشد مرادوت (سال اول شیخ بو دی رفتہ فتح (۴) بُجہ ہائے مذکور پہنچی بحورت۔ موقن (۵) و (۶) خان مثدوی ہنگلہ گرا زان شو و امسال سید دیکھو بار بار (۷) وہ میدان جس میں فوج می شوی ہو (۸) اردو (۹) کل ہیاستارہ رات کا جائزہ ہو۔ قواعد فوج کا مقامہ مذکور۔ ہے چاند صحیح کرے سورج کو ماند ۱۰ اہل دکن پاک بدل اصطلاح۔ بقول اندود مرتید بارا اس کا استعمال اس شخص کے لئے کرتے ہیں موقوف نامہ سرو گوی پر دیز کہ سرد و سبجع کفی جو اپنے علم و فضل اور جادہ و مرتبہ میں جلد جلد تزلیٰ و قیل باہی تازی است مولف عرض کند کرے (۱۱) بمقام مistrz بھی فارسی مثل دکن میں کہ مبدل ہمان پاک بدل کہ بجا یش در موحدہ گذشت پہنچی سی جس کا ذکر تعریف بالا میں ہوا۔ وہ در ان جا صراحت کافی کر دہ ایک کہ نام مistrz صاحب محاورات ہند نئے کہا ہے (سال اردو) دیکھو بار بار۔

پاک بودی قطبیک و امسال گشتی قطبیک از زان شو و امسال سید میرزا چون خلق چون سال دیگر گرمیانی قطبیک اس حق پر بہبہی کہا دت ہے لا شیخ سے

پہنچان ہوئے تید ہونا کیا شکل ۲) مرد را گویند و درینجا معنی اول مراد است۔ پارچہ اصطلاح - بقول اندیحوالہ فرنگ دارسته نسبت میں اول گویند کہ مشتوق خود کے فرنگ معنی (۱) پارہ و قطع و (۲) ثوب و پوشک باشد و صراحت کند کہ پر امی ہلکہ و چشم و بائی مولف عرض کند کہ اسم جام فارسی زبان است فارسی و بائی حملی و نون است مولف عنوان و معنی اول اصل باشد و پارہ کہ پہنچن معنی می آید لکن کہ مرکب است از پارچہ معنی اولش و پیشہ مختلف این وہی دو مجاز آن کہ ثوب و پوشک را تم کہ بقول برہان پوست اعضا کہ بسبب کار پارچہ گفتہ معاصرین عجم بہرہ و ہنی بر زبان دارند کردن سخت شده باشد و معنی لفظی این کہ (لہوری ۲۰) روزی نشود مست اغیار کشیدن پارہ پوست سخت و کنایہ از فرج کو پک تینگ سنت کشی از پارچہ مقدار گرا نست ٹرا (اردو) و معنی اول مجاز آن کہ مجبو پہ خود سال فرج پارچہ - بقول آصفیہ - فارسی - اسم مذکور (۱) کڑا تینگ دار (اردو) (۲) کم عمر مجبو ہے - موئث ریزو - پارہ - قاش (۲) کپڑا - پوشک - بکار (۲) چھوٹی ٹسی فرج - تینگ فرج - موئث۔ طہوس -

فرج کی تعریف (بیاض نہیں) پر گزرو ۱) پارچہ پیشہ اصطلاح - بقول پہار و بھروسہ اند پارچہ کار اصطلاح - بقول پہار بکون (۱) کنایہ از مجبو بہ یک سال دگویند (۲) کنایہ از فرقہ ہا۔ شوخ و شک و حیا روز فرماید کہ بذینی پاٹ - الشافی ہوا لاقوی (محمد سعید اشرف ۲) شد کار با صافت نیز آمدہ (میرزا عبد الغنی قبل پارہ لباس طافتم از خربی ۳) یک پارچہ پیشہ خدا یا (۴) شوخ بڑا زنگاری کہ تراست کیتے بر سان ۴) و فرماید کہ عزیز مرد بی زن وزن بی خود پارچہ کار می عجیب ۵) صاحبان بھروسہ اند

پارچہ مفتوح [اصطلاح۔ بقول رہنما بحوالہ]
وارستہ ذکر این کردہ اندوارستہ صراحت مزید **پارچہ مفتوح** کے از تاریخ
کند که نک اضافت است مولف عرض کند سفر نامہ ناصر الدین سنا و قارچاہ۔ پارچہ کے از تاریخ
کی از معاصرین یحییم گوید کہ فارسیان (پارچہ) و طلا ساختہ باشد مولف عرض کند کہ مرکب اضافی
کارم پارچہ را گویند کہ سوران کار باشد که است مراد از پارچہ کے نزدیں وزر کار باشد یا تاریش
بران گلہای رنگارنگ از سوران درست یا پارچہ کے بران از تار طلا و نصرہ گلکاری
کند پس درنجا استعارہ باشد (اردو) کردہ باشد (اردو) نزدیں اور وزر کار
مشوق عیار جوشوخ ہو۔ مذکور۔

پارو [بقول بول چالہ، ادا، خادم، پھر صراحت بیان کے بعضی دو مش گذشت اسم
جاد فارسی جدید است۔ معاصرین یحییم بر زبان، اند (اردو) دیکھو پیل کے دوسرے منظہ
پاروان [اصطلاح۔ بقول اند بحوالہ] بالقطعی انارہ معنی طرف و بد پس معنی لعطفی این
فرنگ فرنگ پارای موقوف (ا) بول، اخون کے باقدری اعلق دار دینی طرفی کے بدان
گویند و (ب) معنی آب زرہ و (c) مالہ ترزا آب خورند و پیالہ شراب ہم و منی اول مجاز
صاحب مو تید پذیر مصی اول نسبت منی سوت، آن کے جوال، بھر ب اسی نقل نکلہ و سامان طرفی
خوب کہ آند شراب، اوند نہ لفڑ عین کند کہ است خور دینی میاد کے در فارسی زبان
آند شراب معنی طرف شراب است دایں آب خورہ نیا مدد (اردو) (ا) خربجی دیکھو
مرکب است از پار کو نخطفہ، پارہ است ایر غنج (۴) دیکھو آب خور کے دوسرے منظہ
و مجاز آبی قدری مردان کلر کے بحالت تر: (۵) شراب کا پیالہ۔ مذکور۔

پار و دم اصطلاح - بقول برہان (بضم الaleph) ای خرقہ الکودہ بخون زن حاصل ہے
رسکوان میم را نکلی را گویند و آن چرمی باشد دی پار و دم کون خرگم شدہ افسار ہے حکایت
پہن کہ بر پس پالان چار دادا نہ برد پس را سویڈ آور دک دوالی را نام است کہ زیر
چار دادا نہ برد بقول بعض چرمی کہ بر پس دم اسپ بود۔ صاحبیان بھار بھروسہ و انسد
زین اسپ بند نہ برد زیر دم اسپ اندازہ ہم ذکر این کروہ اند مولف غزوہ کہند کہ
اویں اصح است صاحبہ رشیدی گوید کہ پالدم اصل است و ماخذ بیان کروہ رشیدی
مراوف پالدم است کہ تبرک قشقون گوشی دست و پار و دم مبدل آن کہ لام بدل شد
و معنی ترکیبی این رسماں دم بعین رسماں کے در بہ۔ ای ہم چنانکہ الونہ وار و نہ و رسماں
دم حیوانات کئند چہ بالی سہی رسماں آئہ را گویند کہ بر ای تیام زین قدیم برشت اسپ
صاحب سروہی با بر ہازی سعی دکوید کہ لب بیار خدا مشاہ آن زیر دم قائم کئند و بجا ہی
ثفر گویند (حافظ شیرازی) و احمد شہر کون بر ان رسماں پارہ پرمی ہم تاکہ اسختی
ہیں کہ چون لقمه شہد ہی خورد پوچھار و مش رسماں دیر انجاز ختم نہ شود (اردو) دعی
اور از بادا این حیوان خوش ھلت ہو فرمائید بقول اصفیہ - فارسی - اسکم موتھ - ساز
کہ بلاں پالدم ہم آمد و ... دعا عرب ناصری پندرہ تسلیم جو گھوڑے کی دم کے نیچے رہتا
تعریف بیان کر دیا ... خدا در شیدی قیمانع ہے پار و دم -

دارستی فرماید که بند اسباب و گاو خر که از مصالح زین و پالان است (حکیم شفافی فرنگ بفتح وزاری غارسی و سکون دام مطلق

ودار آگویند مولف عرض کند که (پارزد) بوجه تبدیل به بدل شده تعمیم معنی مبادله موقده بسایی فارسی
بموقدہ وزایی هموز معنی داروی خاص گذشت وزایی هموز بر زایی فارسی بدل نشود چنانکه است و
اگر سند استعمال این پدست آید تو انیم قیاس است - آزیر و آزیر - دیگر به محققین فارسی زبان
گرد که این مبدل آنست بجا از که تخصیص معنی ازین لغت ساخت اند (اگر دو) دوا - موتیث -

پارس | بقول براز (ابسکون ثالث بر وزن و معنی فارس که شیراز و توانع آن باشد
و صفا مان و کرمان و زیر و رانیز گفته اند - صاحب سروردی برو لا یت معروف توانع وزیر
که فارس معتبر است (سعدی سه) اقليم پارس را غم از آسید و هر فیت کو تا بر
سرش بود چو تو امی سایه خدا پر صاحب ناصری فرماید که تمام ایران موسوم بنام پارس
پسر هوشانگ است که بر معنی سوم نمکور است وزیر براز پارسی منوب پدست (حافظ
شیرازه) عراق و پارس گرفته بشعر خود حافظه کو بیا که نوبت بند او در وقت تبریز است
صاحب موید صراحت مزید کند که در پارس شیراز و سپاهان و کرمان و زیر و داغل است
خان آرزو در سراج گوید که ولایت مشهور که شیراز وار السلطنت آنچه است و در قدیم
اصطخر پرورد عمارت چهل ستاره که بزرگی معنی منوب بجهشید و بزرگی معنی بار و شیر بارگان
در اصلخراست و پاس بجذف را نیز آمد و بهین معنی آن مخففت پارس است و فارس
بکسر رای جمله محرب آن مولف عرض کند موافق قیاس (اگر دو) فارس - بقول
آصفیه - فارسی - اسم ذکر (اصل پارس) لک ایران جس میں شیراز - اصفهان -
کرمان - بزو و غیره داغل ہیں -

(۲۲) پارس۔ بقول بربان نام جانوریت شکاری کو چک، از ہنگ و اور ایو زہم کو یند خان آرزو در سراج گوید کہ بدین معنی لغت ترکی است مولف عرض کند کہ آن موحدہ است (کذا فی لغات ترکی) و این مفترضہ ہے بای فارسی دستبل آن چنانکہ شب و شب (اردو) یوز۔ بقول آصفیہ۔ فارسی۔ اسم ذکر۔ چھپتا۔

(۲۳) پارس۔ بقول بربان نام پسر ہلپون سام کے صلطان بنیا کردہ اوست صاحب ناصری ہی فرماید کہ نام پسر ہوشنگ، شاه مشہور و بنام او ایران تاہی را پارس خواندند خان آرزو در سراج ذکر این کردہ بابر بان متنق مولف عرض کند کہ اسم جاد فارسی زبان است و میت کے در درجہ تسمیہ این معنی دو مراد داخل پاشد و جادوار کہ این را فارسیان معنی گہبان گرفتہ ہشد بن پادت را ہی ہمہ در لفظ پاس کہ گذشت چنانکہ شنا و شنا رود (برآہ و پر رآہ معنی خوبی) و تصدیق از لغت پارسی شود (اردو) پارس ایک بادشاہ کا نام ہے جو ہوشنگ کا لفظ کا تجاویز کے نام سے سلطنت پارس موسوم ہے۔ ذکر۔ صاحب آصفیہ نے بذیل معنی اول کا ذکر فرمایا ہے۔

پارسا [اصطلاح۔ بقول بربان پارسیح بالف در رقص و حالات آرد پیران پارسرا ہے صاحب کشیدہ (۱) معنی پرہیزگار و دراز معاصری ذہماں سروری بر منی اول قانون و صاحب رشیدی کہ د (۲) معنی پارسی ہم آمدہ جمع آن پارسیان است؛ در و منی شبست معنی اول گوید کہ مرکب است صاحب چالنگیری ہم ذکر ہر دو معنی کردہ (عافندی از پارس کے لغتی است در پاس معنی حفظ و گہلان شہزادے) گر مطلب حریفان این پارسی خواندن کو لغت کے چون لاحق شود افادہ منی کا طبق کرنے

و منی ترکیبی حافظه و نگهبان - چه پارسای پاسد ^{گند خطا است} چرا که آن الف در الفاعلی می آید
تفصیل خواست صاحب ناصری بذکر هر دو معنی کرد مشتق باشد چنانکه کوشش او میتوشا بخلاف جامد
می فرماید که در (۲۰) همین معنی لغت و لفظ پارسی است پس صحیح آنست که گوییم الف برای نسبت است
و فرماید که پارسی معنی نگهبانی آمد و یعنی چون پنهان کر گاهی افاده منی فاعلی گند چنانکه در کوشش او
شکان فرماید که نگهبان گویند ^{پارسی میکند} نیز کوشش او گاهی افاده مصدرومی گند چنانکه در فراغ
یعنی نگهبانی خانه و حفظ آن از وزد و سیگانه می در پنهان و ثرت کا و گاهی افاده معنی صاحب نگهبان چنان
نمایند - خان از زود در سراج اخذ بیان کرد ^{پارسی و میتوان اند که تقلب باشند} باشد که مرگ است
رشیدی را که صاحب ناصری هم با آن مشتق از پارسی و آن که کلمه نسبت است و این بهتر است
است خلط گوید چه پارسی کردی است در پارسی (زند افغانی من فعله سمجھان) و فرماید که در برمان
ای پارسی خفته آنست که معنی ملک فارس باشد ^{معنی پارسی نیز آورده و لغته که همیشگی آن پارسان}
نگهبانی پس صواب آنست که گوییم ماخوذ است و این هم غلط - هم از زدی لفظ و هم از زدی معنی
از پارسی که معنی گذاشتی است پس این تقدیر از آن و چه غلطی صراحتی نکرد و فرماید که (۲۰)
معنی گذاخواهد بود و بر پر همیر گاروزا بدیطريق ^{نقیب خواجه محمد پارسای} که مرید خواجه پنهان و الدین
مجاز اللاق کرده باشد چنانکه لفظ در عیش و قیر ^{محبوب تشبیه اند قدس اللہ تعالیٰ سرهما و این نقیب}
که بر صوفیان و زهاده پاشت پریش صاحب کی ایشان ازان قرار گرفت که چون اول پرورد
اللاق کرده آید بعد ازان مشهور شد و پنهان دولت سرایی حضرت خواجه آمد و دستک زد
و اینکه الف آن الف لغت که افاده منی فاعلی ^{کیز خواجه تقدس سردار آمد و احوال پرسید} ایشان

عرض کردند گو مشتاق زیارت شخصی آمده کنیز نص خود است و همین است پارسا پس صفات
ذکور رفته عرض نمود که جوانی پارسا بر دروازه رشیدی چه غلط کرد که این الف را منید معنی
استاد و حضرت خواجه پردن تشریف آورد و پرسید فاعل گفت و خان آرز و چه جنت پیدا کرد که همان
که جوان پارسا شما بوده و اند از این روز این ^{الغیر} الف را منید معنی صاحب گفت. شک نیست که
بر این خواجه محمد ذکور مقرر شد (انتهی کلامه) فارسیان این الف فاعل را مخصوص با صیغه امر
مولف، عرض کند که خان آرز و زرق محاوره حاضر کرد و اند چنانکه و اند که الف آخر بالقطع ^{آن}
زبان ندارد و نیجا است. اند بیان کرد و رشیدی مرکب شد که امر حاضر داشتن است و این
را غلطی شمارد. صاحب ناصری که محقق اهل تخصص برای این بحث باشد که افاده معنی صفات
زیانت نسبت لفظ پارس صراحت کرد که اند و بدین علاوه الف آخر (پارسا) ظاهر این
معنی نگهبانی پر زبان است و مقوله فارسیان این نمی نماید ولیکن حقیقت آنست که (پارسیان)
را بهم پسند آن نقل کرده پس اینقدر متحقق که لفظ مصدری بود و ز رسی زبان معنی نگهبانی کردن
پارس معنی نگهبانی آمده و عجیب نیست که پاسخین که غالباً متوجه و عومن آن متفقش (پارسیدن)
معنی مخفف آن باشد یا یعنی ضریطه آن بخیال و مخفف را می بینند بزرگان است و از امر حاضر
اول بهتر از آخر. پس لفظ پارس را مرکب با همین مصدر متوجه که پارس بود (پارسا) یا و که
الف کردند و این همان الف است که بقول در محاوره زبان زیانت (اطلبوا یا ایها المحققون)
خان آرز و افاده معنی صاحب کند پس معنی لفظی این است حقیقت پارسا. پس هر چه صاحبان
این صاحب نگهبانی باشد و کنایه از کسی که نگهبان رشیدی ز ناصری نسبت ماند این معنی اول

لکھتے اند اصح است و انجے خان آرزو خن آرانی پارسا کرو اصطلاح۔ بقول ناصری نام
گردہ استیلخ حمالا عرض میشو دنیت منی دم شهریست از پارس و معنی ترکیبی آن شہر پارسا یا
بیان کردہ برہان کہ خان آرزو آن را هم غلط یعنی پرہیزگاران و پاکان بوده زیرا که گرد
می گوید۔ صاحب ناصری کہ محقق زبان خود است بمعنی شهر است و پس در صحیح آرزا تخفیف کرد
ذکر انیعنی کردہ و خان آرزو اللف نسبت را تسلیم پارسا خواندند ترازیز حدیث کردند و پس اگر قصہ
فرمودہ پس باشندہ پارس را پارسی و پارسا و از انجا بوده (پارسا شہری) کہ عربان (جہاں یا
لکھن غلط نیست لیکن دانیم کہ خان آرزو کچھ ہم لکھتے اند وابو اسی رشت کنیت او بوده و بترا کی
این را غلط از روی لفظاً و معنی گوید مر جایکہ ارسلان حی نامیدند و آخر بدست خلیفہ کشہ
لغظاً و معنی صحیح است نائل (اردو) شد و شیخ روز بہان بعلی فارسی از پسا بوده
لاؤ پارسا بقول آصفیہ۔ فارسی سنتی۔ پرہیزگار از مشائخ معروف است و پیش از امعت
نیک۔ صالح بحقیقی۔ زاہد۔ پاکدا من۔ دریش کردہ فہما خواندند و منسوب بدان جارا فسا
پا خدا غیر (۱) ہوسی۔ بقولہ۔ فارسی۔ اسم رفسوی مانند لمحصانی و لمحصوی کہ ضوب پہ
ذکر۔ آتش پرست۔ بھوسی۔ فارس کا رہنے لمحاست و آن را حسما نیز خواندہ اند ممتاز
ہوا (۲) فارسی زبان کا لفظ۔ ذکر (۳) اند نقش برداشت مولف عرض کند کہ
پارسا۔ خواجہ محمد کا لقب چون خواجہ پہار الدین اہل زبان تعریف خوشی نکر و ترکیب لفظی این
مرتضی شہزاد کے مرید اور خواجہ محمد پارسا سے منتها صی آنسست تھے ایسا نامی کسی یا پارسا
مشہور ہے۔ ذکر۔

ماخذ ناصری بر ہر قدم خلاف تیاس نہائل و گیر پاکدا منی بخت عصمت زد۔

تحقیق ساکت ہیت است کہ از تعریف مزید پار سنگ اصطلاح - بقول برہان بیکو
این شہر بخش دشید که ترکش برج پیان لفوق ثالث پر وزن آبرنگ معنی پار سنگ است و آن
واشت (اردو) پارسا کرد۔ ایک شہر کا نام پیغمبری باشد کہ در یک کفہ ترازو نہستا پاکفہ
ہے۔ ذکر۔

پار سال اصطلاح - بقول انتد بجو الہ کردو (مولانا کابتیہ) بست دوران بر
فرینگ فرنگ و مویید سال گذشتہ را گویند موت رکوی چرخ چندین سنگ و خاک ہلکیک
هر من کند کہ پار بمعنی گذشتہ و سال بیشیش پس انچھے در میزان حملت کم نہ داز پار سنگ ہوتا
پار بمعنی سال گذشتہ ذکر کو رشد مخفف است رشیدی در مصرع ثانی سند بالا بجا می (پار سنگ)
(اردو) دیکھو پار کے پہلے سنتے۔ (پار سنگ)

پار سافی اصطلاح - بقول انتد بجو الہ قراہم بہم پہیں معنی می کند۔ خان آزاد و در سراج
فرنگ بمعنی عفت و پر بیزیگاری مولف عرض می فرماید کہ نکاہ بر (پار سنگ) اصل (پار سنگ)
کند کہ یا می مصادر می بقاعدہ پارسی بر پارسی مخفف آئست پا (پار سنگ) تصحیح (پار سنگ)
تریادہ کردو اند و گیر بیچ (لہوریہ) نیست سنگ مولف عرض کند کر (پار سنگ)
جزی کشی و زندو شی پاروہ مرا پو پار سافی شدہ بمعنی پارو سنگ است کہ پار مخفف پاروہ
رہیہ رہیہ صراخ (اردو) پار سافی۔ بجالیش گذشت وہیں ایست اصل آنکہ
بقول آصفیہ فارسی - اسم مراث پر بیزیگاری استھان (پار سنگ) درست دالند

مخصوص دشان از مردم پر علیه (پاگنگ) است که (فقره) هر گاه و آن ملائم حمره کات خود متوجه پاگنه
پاره ایست که در واندوشی داشته که پا در اصطلاح انتہ بعنجه جا نمکد از از در دل پا در یوزه آرام
(پاگنگ) معنی قدم نیست بلکه منتفت پا است و قرار نمایید نقد جان نیز و خطر است " بهار
پس در کلام کاتی تصریف است که در تعلیم رشید نقل زگار و ارسه و خان آرز و در سراج ذکر آین
است بوجبل غیری از مأخذ (آردو) پاگنگ و منتفع کرد و مولف عرض کند که مرکب است
از همان پارس که مأخذ پارسا است با ای هنوز
و یکی هم (پارسخ)

پارسی مخصوصاً معرفی شد. بعدها نیز این مفهوم در زبان فارسی و مجاز ابراهیمی کرد.
پارچه معنی گردانی مهاجم سروری گوید که بجز مسئول. اسم جامد فارسی زبان (اردو)
الف پرسه هم گویند صاحبان جهان گیری در شیده گردانی بقدام آصفیه - فارسی - اسم موتفت -
ذکر این کرد و اند صاحب تاصری صراحت مزید فقیری - پهیک مانگنا - حاجت خواهی -

کند که گردش و گردانی در رویشان و ریازارها پارسی استعمال شده است. بقول اندیجخواه فرنگیک
و در خاکهای شهر دارسته می فرماید که اهل لغت افرنگ (پارسیان) آتش پرستان را گویند
این را بعنی گدا فی مطلق نوشته اند و نزد اهل مولف عرض کند که جمیع پارسی و پارسی مرکب
ایران گردانی هنگامه گیرانست خصوصاً آن از پارس و پارسی شبهت یعنی مشوب به پارس
چنانست که این جاده در می گردد هنگامه دست (۱) باشد و پارس دکن یا از آتش پرست
از کاربرداشته بدر و زد پردازند چنانکه صادق که بعالم جا هست آتش را پر مقیدن عاقله
و حست غیب در مستور العمل سیر صفا هان آورد و رویشان بود (۲) زبان فارس (عافنگی)

خوبان پارسی گو نجشندگان عمراند ہو ساقی بده حاصل۔ حسد کرنے والا۔

بشارت پیران پارسارا (اُردو) پارسی پارکاب اصطلاح۔ بقول اندرو موریٹ
را) بقول آصفیہ۔ فارسی۔ اسم مذکور۔ بحر آتش معنی پادر کاب مؤلف عرض کند که خفت
پڑست۔ اس کی جمیع بہی بقا عده اُردو پارسی پارکاب و پادر کاب است دیگر پیچ و
ہے (۲) مرثیت خارسی زبان۔ صراحت این در ملاقات می آید (اُردو)

(الف) پارش اصطلاح۔ الف۔ بقول اندرو میکھو پارکاب و پادر کاب یہ اسکا خفت
(ب) پارشک بحوالہ فرنگی سکون کاف تازی پارکاب پر واشنٹن مصدر اصطلاحی۔

برای ہبلہ و شین همیہ بہنی پوزو پلنگ و ب بقول بھرجنی سواری کردن معاحب اند
برای زودہ و شین مفتوحہ و سکون کاف تازی بحوالہ فرنگی فرنگی گوید کہ بر اس پہلو
(۱) معزز و موقر (۲) دلیر و شجاع و (۳) بی شدن مؤلف عرض کند کہ خفت (بروشن)
حاصل ہم مؤلف عرض کند کہ الف مبدل پارکاب پارکاب است صرافی تیاس (اُردو)
کہ بسین ہبلہ گذشت ہجون کستی دلکشی و (ب) پارکاب ہوتا۔ گھوڑے پر سوار ہونا۔
تعظیم چنانکہ ماگت و باگت مجاز آن ہے من دم سواری کرنا۔

و معنی اول مجاز مجاز و لیکن برای منی منی سوم کاف پارکابی اصطلاح۔ بقول بھرجنی معا
تحقیر گریم کہ حاصل ہم دلیر ڈلیں است (اُردو) قلیں صاحب اندھہ بحوالہ غیاث ہمزیش
(الف) دیکھو پارس (ب) (۱) معزز۔ موقر۔ گوید کہ پا معنی ذلیں دخوار و ذر بون است
هزقتمند۔ صاحب عزت (۲) دلیر و شجاع (۳) و رکابی لمپر پخور و مؤلف عرض کند کہ راز

تعریف مانند پر تحریر وہ از پنجاہ است کہ بسوی دریجا ہیں قدر کافی است کہ اگر سدا استعمال رکابی و طبقہ پر خور و رفت معنی انقلابی این پاسی ہے کافی عربی بدست آئیداں بن را مبدل آن پر دن بر کاپ (حاصل بالمصدر) و از عکس و اینہم چنانکہ درکند (اُردو) و یکہو پار گئی۔ پا بر کاپ پر دن در آنی دقیقہ می شود پارگی اصطلاح۔ بقول برہان و صوری فارسیان کنایتہ این را معنی مقدار قلیل ہے تھا بسکون ثالث و کاف فارسی پر تھا فی رسیدہ کردن و یکریجع معاصرین عجم مانند بیان کردہ (۱) تمجیگی را گویند صاحب ناصری ذکر این کا را پسند کنند کہ موافق ذوق زبان شاست اب حوالہ برہان کردہ گوید کہ نیا نیہم صاحب جام (اُردو) قلیل مقدار۔ موقت۔ ذکر این کردہ پیغما بر کر (۲) میل و حمیلہ کرد و اینی پا کر گئیں اصطلاح۔ پهار (مطلوبہ نو لکشوہ) اول ساکت صاحب مویید متفق با برہان ذکر این کردہ از معنی ساکت و بر لعل سند ٹکڑا مولف عرض کند کہ مبدل پارگی کہ بمقابلہ اکنامی کنند و بہ نسبتہ و یکریش بلکاف فارسی بجا یہی گذشت چنانکہ اسپ و اسپ معنی بینی نادوان وجہ کے آب چخار و آب گندہ دو م این مجاز معنی اول (اُردو) (۱) تمجیگی جیج شود (۲) تسلیم گر سیری میں درپا موقت۔ و یکہو پارگی کامبر (۳) (۴) میلہ کیں پورا و میدا ای بسوی کوثر آی ہے مولف ہاز بقول آصفیہ مکار۔ فریبی۔ دخا باز مقتنی عرض کند کہ ہمان پار گئیں اسکے آب چخار و آب گندہ پار گئیں اصطلاح۔ بقول برہان بلکاف شمشن طہوری ہم استعمال ہمان پار گئیں پہلا فارسی بروز آستین (۵) گوی را گویند کہ پہلا فارسی است صراحت کامل بجا یہیں کنیم کشیت و چر گئیں پھوڑ ریا بحتم مسلح دامتا

آن بد انجار و دو (۲) آب گندہ و بدبوی را اهل زبان بر معنی اول قناعت کرده اند و بد
تیزگفتہ اند و مغرب آن فارقین است صالحان مبدل پارگین بوده و پاشد چنانکه تپ و
جهانگیری و ناصری و جامع بر ذکر معنی اول تکانه تپ و ذکر معنی دو مغیر از بران کسی نکرد
(لکیم سنای سنه) گرچه سوی صور تیان کاهشگل بود ولیکن آنهم موافق تیاس است اگر در کلام
زیر تک خامه چودین است دین پونیک در است کمال اسیل عطف پارگین بر حیوان چشم
کرد اند خرد پوچشم حیوان زخم پارگین پوزکما ممن دوم حاصل می شود و اگر بر (پشم)
هستیل سنه) گر با تو دشمن تو زندلان همیزی کوسمان (عطف قرار دهیم معنی اول
پاشد حدیث چشم حیوان و پارگین و صاحب سلام می شود که چین یک شهر که در عطف
مویید پذکر ہر دو معنی بحوالہ الفظیہ می فرماید که جزیری نا و پلودار و بران را بر معنی دو مرجوع
که چون حوص بزرگ است و درستان آب در وی دواز انکه (پارگین) بوده اصل است معنی دو
جیع کشند و اکثر در ولایت ما در اهالی نهریانه میشود این بعد ایم یافته نمیشود ضروری ندارد که دنیا
خان آرزود در سرانج بذکر معنی اول و قول بران گوید تائش کنیم سکوت و گیر متعقین هم متعاضی این
که خطاست و صحیح به بای بر خود است معنی بخاست است (اردو) (۱) و یکم پارگین کے درست
آ تو و چنانکه گذشت مولف عرض کند که متعقین سنه (۲) گندہ پانی - ذکر.

پار لئست بقول رہنماء بحوالہ سفرنامہ ناصر الدین شاه چار جلسہ پا مجلس اور کیوں ملحت
صاحب بول چال بحوالہ صاحبین عجم این را (پار لمعتو) نوشتہ مولف عرض کند که متع
است رزلخت انگلیزی زبان ہے تبدیل تماںی ہندی به فتحانی و گیریچ (اردو) پار چین

بتوں آصفیہ۔ انگلش۔ اسم موئٹ۔ موجدین کانون۔ کانون بنیانے والوں کی جماعت
تپوزان کانون۔ ارکین لکھ دلت و نمائار ان رہایا کی مجلس۔ مجلس وزراء اسلامی

(الف) پارسخ اصطلاح۔ بقول برہان (دست رنج) واللائق آن بر مطلق اجرت حقی کر
بروزن آرنج زرمی باشد که بر شاعران و بر انعام مطریان و مدد شاعران مجاز است
مطریان و امثال ایشان وہندتا در جنوب بالقطع دادن و کشیدن مستعمل (میر خروی)
ویہاں حاضر شوند وزرمی رانیزگو ہیند کہ اگر افشا نہم ہزاران کام و نجت ہے نباشد نہیں
با جریت قاصداں دہند۔ صاحب جہانگیری پائی رنجت ہے صاحب بحر نفلش کر دہ۔ غان
بر منی اول الذکر قانون (نظمی سے) معنی را آرزو در سراج شفق اللطف بانا صری مولف
گہ پارسخی پدادی ڈیہرو تدارکم از گنجی خواہ عرض کند کہ ماہم تخصیص رانی پسندیدم و با
صاحب سرورمی (ذکر معنی اول بحوالہ فرنگی) تعمیر اتفاق داریم (پائی رنج) مزید علمیہ
گوید کہ بنا طراں ضعیف میر سبد کہ آن زر کیسی این است وہروں کی است و.....
وہند کہ بجا فی فرستند مثل قاصد دیکیں و (ب) پارسخ دادن ہر دلجنی واحد

امثال ایشان را تپر پارسخ کے توان گفت (ج) پارسخ کشیدن است کچھ گفت
صاحب رشیدی گوید کہ لقول ساماںی مطابق (پارسخ پیش کشیدن) است وہ نسبت
(لمزد) است و تخصیصی ندارد صاحبان (ب) معزز (نظمی سے) بضریور تاشہ
ناسری وجامع ابرہام شعن۔ بہار گوید کہ رقباں گنج پیش کشیدن پاکی رنج کو
انہوں عنصرن میحت پائی گئی وہند مقابل (اُردو) (الف) وہ روپیہ یا معاوضہ قدم

جو مہان وغیرہ کو دیا جائے۔ ذکر (بوج) بمعنی (۱) طرافت و (۲) ناملاکم و ناگوار پار نجخ دینا۔ پار نجخ پیش کرنا۔ و (۳) باران و (۴) شبیثم و گیری از مقتضیں پار نجخ اصطلاح۔ بقول برہان بروزنگاری زبان ذکر این نکر و مؤلف عرض میں ملایی باشد کہ در پائی کنند و آزر العربی کند کہ این مبدل (بارندگی) است که خلیل گویند صاحب جہانگیری پا (پار نجخ) پر موحد گذشت و آن حاصل بالقصد این را مراد فرش گوید و (پار نجخ) ہم بہمن باریدن چنانکہ قب و قب و کن یہ ایضاً منی می آید صاحبان رشیدی و سروری و بحر سوم وہیں اصل است و معنی چہارم مجاز ہم ذکر این کر دے اند۔ لمان آرزو در سرای آن و برائی معنی اول و دو دم طالب سنہ می فرماید کہ (ابر نجخ) اصل است و اونجہی باشیم کہ موافق قیاس نیست و معافین معتبر آن پار بکس۔ مؤلف عرض کند کہ ما ہم بہمن بروزنگار نہدار نہ (اردو) (۱) طرف حقیقت این بر (ابر نجخ) بیان کر دے ایم اول گھی۔ مرقب (۲) ناملاکم۔ ناگوار (۳) آن عام است برائی دست و پار این دیکھو باران (۴) شبیثم۔ دیکھو اپنک مخصوص برائی پاونکا ہر این مخفف (ابر نجخ) پار و اصطلاح۔ بقول برہان پا اور بخند مرتعده دیا می تھا ان دخصوصیت بقول برہان جادو (۱) پیرہ زالی وہم نباشد (اردو) پازیب۔ ذکر دیکھو پار نجخ زن پیرو (۲) بیل ماں دی از چوب کے پارندگی اصطلاح۔ بقول اند بخواہ بدان ہرف بر و پند صاحب جہانگیری فرنگ فرنگ لفظ رای ہمدرد کسر کان فارسی بذکر معنی اول بصراعت معنی دو دم میزیزیں

کہ سرگین اسپ و امثال آن را ہم بانداسم فاعل تر کیسی معنی دوم و چہارم و پنجم۔ دشند صاحب سوری بر ذکر معنی دوم نسبت معنی سوم عرض می شود کہ طرز بیان قائم و معنی اول را ترک فرمودہ صاحب رشیدی این معنی را متعلق باین کرد و ذطر بگو ناصری با صاحب جہاگیری مشق و صاحب ہد محققین ایں زبان قائم خیال می کنیم رشیدی پذکر معنی اول گوید کہ (۱) بگویت کہ مقصودش از (لپارلو) است بخوبی مبارکہ از بلوکات قزوین و بقول بھاری معنی (۲) ذکر معنی چہارم و ارستہ کردہ و صاحبان بہار چوبی کہ بدان پاسی اسپ از کاہپاک کشند بجم و بحر نقش برداشتہ اندک رجھ موافق قیاس از عالم چار و بیست صاحبان بھردو ارستہ می نماید ولیکن سند استعمال پیش نشد و معاشرہ ہنر باش صاحب رہنماب جو السفر نامہ ناصل (۳) عجم بزرگ بان ندارند بدن سند تسلیمش کنیم شاد قماچار (۴) چوبی را گفتہ کہ بدان کشتی رب عینی چشم فارسی جدید صاحرین بجم و ایکم و می رانند۔ خان آرزو در سراج مشق بارگا و موافق قیاس است کہ این چوبے از صہر و معنی و صاحب جامع بذکر ہر دو معنی پاسی خود آب را می رو بد کشتی را می راند بابر بان اتفاق دارد و در معنی دوم بیل (اردو) (۵) پڑھی حورتہ موت (۶) و یک چو ماںند چوبی معروف تانع مولف عرض کند پاچلہ (۷) قزوین کا ایک شہر (اوکیو پارلو) کہ بحقیقت ماں (پار دب) اصل است اسمر (۸) و مختصری لکڑی جس سے گہوڑے مفعول ترکیسی معنی رو بیدہ شدہ از پاد کے سون کو کچھے کوڑے سے سے مهاون کریں۔ ایسا یہ باشد با پیروزال کہ معنی اول است موت (۹) و یک پویل کے دو صرے منے۔

پاروا بقول رشیدی (۱) معنی زدن پیرو (۲) بیل
بلوکسیت از قزوین مولف عرض کند که دیگر بهم چوین باشد صاحب چنانگیری هزاربانش و صفات
محققین فارسی زبان ازین ساکت اگر سند رشیدی این را امراودت پارو گفت که بجا ایش
استعمال معنی اول پیش شود این را افریده علیه گذشت معنی بیل چوین که برف بدان رو بند
(پارو) داینکم پس اول و نسبت منی دو مرد بقول بعض (۳) چنیزی که دسته در آزادارو
و هم برای معنی اول خیال ما این است که برشیدی که رو بند و پیا ایشاده چا بر و بد و مطلق چارو
(پارو) را (پاروا) نوشت که بهین هر دو معنی نیست چنانکه بعضی گمان برده اند صاحب
گذشت و اگر سند استعمال بدست آید توانیم تیک سروری بر معنی دو مرد قافع بصراحتی که صاحب
گرد که غلب بعض باشد (اردو) دیگر پاروا رشیدی کرد و صاحب ناصری هزاربان بران
کے پیلے اور دسرت متن -

پارواز اصطلاح - بقول اند بحواله زنگ سرگین پاک کند - دارسته گوید که (۴) چونی
زنگ بر زدن تارسا ز معنی کفشه و پا افزار موت که بدان پامی اسپ پاک کنند بهار هزاربانش
عرض کند که دیگری از محققین این زبان ذکر صاحب بحر هزاربان بهار و صاحب مو تید برقی
این نکره و نهاد آن بقول بران معنی خدمتگار زندگی اذل قافع - خان آرزو در سرانچ ذکر معنی
می آید پس معنی مجاز این خدمتی پامی و کنایا ز اول دو مرد کرد هزاربان ناصری مولف
کفشه و پا افزار (اردو) دیگر پا افزار - عرض کند که اسم فاعل ترکیبی است بیل چوی
پاروب بقول بران بر زدن چاروب که رو بند و است پارا و پا و کنایه باشد

این اصل است و پارو کہ بد و ن مو تھدہ ایں زبان است تو انہم گفت کہ مبدل پارو ب
گزشت گزشت این دہر چهار معانی بالا متوافق باشد چنانکہ تکوپ و تکوت و تھیس معانی
تیاس و صراحت بر (پارو) ہم گزشت بالای صحیح تعجب خیر نہیں کہ از بعض تبدیلات
(اردو) (۱) بڑی عورت - موئٹ (۲) ہمیں کو نہ عمل منتظر آمدہ (اردو) (۱) دیکھو
لکڑی کا ٹونڈا - ذکر - جس سے برف او میلا پارو ب کے پہلے معنے (۲) دیکھو پارو کے قابلے
صاف کرتے ہیں (۳) دو چھاڑو جس کو ایک مخفف (۴) دیکھو پارو ب کے دوسرے معنے -
لکڑی کا دستہ ہوتا ہے جس سے کھڑے ہو کر پارو دون **بقول اندھو ال فرنگ فرنگ**
چھاڑو دیتے ہیں - موئٹ (۵) وہ لکڑی غدر اور ہوا افشا ندان مولف عرض کند کہ
جس سے گھوڑن کے سموں کا بیل اور کچرا دیگر ہم محققین فارسی زبان عموماً محققین صفا
پاک و صاف کریں - موئٹ -

پاروت اصطلاح - بقول رشیدی معنی این بدست آید تو انہم قیاس کرو کہ اسم این
(۱) زن پیر (۲) نام جو کہیت از بلوکات مصدر پارو است کہ معنی بیل مانندی از
قرزوں صاحب جامع بزرگ سخن اول گوید (۳) چوب گزشت کہ بد ان برف بر و بندوان
معنی بیل مانند چوبی ہم مولف عرض کند کہ چوبی است کہ سرشن پہن باشد و مشابہ این
خیال ما این است کہ ہمان پارو ب را کہ آزاد دیگر ہم کہ در پہنائی سرشن سوراخ ناد
بوقده آخر گزشت کا تبین تصحیح فارسی مزارتیں آن را بدست گیرند و بوسیدہ رہنہ
آخرہ نوشته اند یا باعتبار صاحب جامع کہ حق غدر اور ہوا بردار نہ دخس و خاشکش از